

LOGAŠKE NOVICE

WWW.LOGATEC.SI - GLASILO OBČINE LOGATEC - LETNIK XLVI - MAREC 2015 - ŠT. 3

KULTURA

STRAN 14-18

ČISTA NORIŠNICA – ZADNJA ABONMAJSKA PREDSTAVA

PREDVIDENA SPREMEMBA ZAČETKA PREDSTAVE

Vir: občina Logatec

V predstavi Čista norišnica sodeluje tudi občinstvo.

Abonente in ostale obiskovalce gledališkega abonmaja komedija obveščamo, da je zaradi zadržanosti ene izmed igralk moralo gledališče Špasteater predstavo prestaviti iz petka, 27. Marca, na torek, 31. marca 2015. Spremeni se tudi ura začetka predstave, in sicer se bo komedija Čista norišnica pričela ob 19. uri in ne šele ob 20. uri.

Predstava je namreč dolga 2. uri in dvajset minut, vsebuje pa tudi odmor.

Ravno na dan, ko so abonenti prejeli pisna obvestila, da bo nastala sprememba pri zadnji abonmajski predstavi, in sicer, da je zaradi nosečnosti glavne igralk Natalije Verboten Špasteater zamenjal predstavo Goveja župca za dušo s predstavo Čista norišnica, je Občina Logatec prejela novo obvestilo gledališča, da bo tudi pri Čisti norišnici treba narediti spremembo, saj bo ena izmed igralk 27. marca odsotna, zato je bilo treba določiti nov termin, ko bodo vsi igralci prosti. Nov termin je tako 31. marec, s Čisto norišnico pa bomo na odru Narodnega doma pričeli ob 19. uri. O predstavi Špastetaer pravi: »Komedija je postala absolutni repertoarni hit v vseh

svetovnih gledališčih, saj njena sveža in originalna interaktivna forma predstavlja novost tako za igralski ansambel kot tudi občinstvo. Predstavo je videlo že več kot deset milijonov ljudi po svetu.«

Na odru spremljamo dogajanje v frizerskem salonu, ko lastnico, ki živi nad njim, umorijo. Inšpektor ne ve, kateremu osumljencu bi verjel, zato očitvece prosi za pomoč. Konec te noro smešne kriminalke je vsak večer drugačen. Ravno zaradi tega, ker je vsaka predstava edinstvena, jo gledalci radi obiščejo večkrat, ker ni nikoli vnaprej določeno, kaj se bo v novi ponovitvi razkrilo. Predstava se lahko pohvali z najdaljšim stažem zabavanja ljudi po celem svetu, medijsko odmevna je in pozitivno sprejeta, kjerkoli jo igrajo. Nad njo so navdušeni kritiki, saj združuje elemente smeha, skrivnosti, ponuja pa tudi čisto novo formo predstave. Iskanje morilca še nikoli ni bilo tako zabavno. Čisto nora kriminalna komedija. Čista norišnica.

Predstavo v originalu »Shear madness«, avtorja Paula Pörtnerja, režira Jaša Jamnik. Produkcija Špas teatra v dogovoru Cranberry

Productions, Inc. Marilyn Abrams in Bruceom Jordanom. V glavnih vlogah nastopajo Boris Kobal, Gojmir Lešnjak – Gojc, Maša Derganc Veselko, Bernarda Oman, Primož Ekart, Damir Leventić, vi, drago občinstvo.

Predstava traja 2 uri in 20 min ter ima odmor.

Vstopnice za izven v vrednosti 15 EUR bodo na voljo na prodajnih mestih v času pred predstavo:

Upravni center Logatec, recepcija, Tržaška cesta 50 A, 1370 Logatec, Tel.: (01) 759 06 00
Knjigarna in papirnica DZS Logatec, Tržaška cesta 19, 1370 Logatec, Tel.: (01) 750 98 41
Turistična pisarna Naklo, Notranjska cesta 4, 1370 Logatec, Tel.: (01) 754 15 18
Org. in info.: Občina Logatec, renata.gutnik@logatec.si

Občinska uprava

PRAKTIKUM**2-8****PISMA BRALCEV****9****ŠPORT****10****NAPOVEDNIK****11****KMETIJSTVO****12-13****KULTURA****14-18****GENERACIJE****19-23****DRUŽBA****24-33****ZAHVALE****34**

**Spoštovane občanke,
spoštovani občani,**

verjetno ste opazili, da je bil v prvi letošnji številki Logaških novic objavljen isti uvodnik kot v predpraznični božično-novoletni številki. Bralkam in bralcem se za neljubo napako opravičujemo. Pri objavi ni šlo za pomoto župana ali občinske uprave, saj je le-ta uredništvu Logaških novic pravočasno posredovala uvodnik, ki po vsebini ustreza sporočilu praznikov, ki se zvrstijo v prvih treh mesecih novega leta.

Lansko leto, konec januarja, smo bili pred posebno preizkušnjo, saj so nam bile odvzete nekatere osnovne dobrine, brez katerih si danes življenje težko predstavljamo. Pa smo zmogli. Skupaj. Lahko rečemo, da smo v lanskem letu opravili pomemben zrelostni medgeneracijski izpit. V letošnjem letu je za nami že niz znanilcev pomladnega prebujanja. Tako smo že praznovali god sv. Neže, ki po ljudskem izročilu pri kokoših »odpre sezono« ponovne produkcije jajc. Sledila je svečnica, ki jo praznujemo kot praznik luči pred nastopom tako imenovanih svetnikov – pomladinov. Obhajamo jo v dneh, ko so dnevi že malenkost daljši in je že slutiti pomlad, ki prinaša več luči, po kateri vsi hrepenimo vso dolgo zimo. V obdobju, ki je za nami, smo obeležili tudi kulturni praznik – Prešernov dan, s katerim vsako leto prebujamo in utrjujemo našo kulturno in duhovno identiteto ter samozavest. Kolikor močnejši bomo na tem področju, toliko bolj bomo lahko premagovali tudi vsestranske težave, ki nam jih nalaga današnji čas.

In potem še Valentinovo, eden prvih »pomladinov«, ki ima po ljudskem izročilu ključ od korenin. Danes pa je sv. Valentin praznik prav vseh nas, mladih in starih, je praznik ljubezni, prijateljstva. Za nami je tudi že pust, praznik, ko se sproščeno zabavamo in veselimo, ko se »zamaskiramo« v različne osebe, like, se udeležimo pustnih povork, težko pa se izognemo tudi kakšnemu krofu. Običaj je, da se ob pustu nastavi ogledalo tudi aktualnim političnim in družbenim obrazom in dogodkom. Po pustnih praznovanjih in »prenajedanjih« naj bi sledil post, čas vzdržnosti, ki naj bi po vsem obilju ponovno vzpostavil naše notranje ravnovesje.

Začetek aprila bo zaznamovalo praznovanje velike noči, ki je močno povezano s starimi praznovanji pomladi, hkrati pa je tudi najpomembnejši krščanski praznik, ki v domove prinese pomladno veselje in pričakovanje. To veselje, upanje, naj za vse nas predstavlja nov začetek, novo pot. Naj nas navda z energijo in optimizmom ter nam da moč za vse preizkušnje, ki nas še čakajo. S prepričanjem v lastno moč, z zavedanjem v moč solidarnosti, medsebojnega sočutja, spoštovanja in sodelovanja, se vsi skupaj prepustimo pomladi.

Berto Menard
župan

SPE LOGATEC

SVETOVALNA PISARNA ENSVET LOGATEC

ENSVET
ENERGETSKO SVETOVANJE

O bveščamo vas, da bo za vas odprta Svetovalna pisarna ENSVET, ki bo od 20. februarja 2015 naprej delovala na naslovu: Notranjska 4, Logatec. Svetovanje je vsak torek od 16.00 do 19.00, po predhodni najavi na telefon 01/75 90 600 (v času uradnih ur Občine Logatec) ali po e-pošti: ensvet@logatec.si, ali ensvet@gi-zrmk.si.

Klicni center ENSVET: 080 1669 od ponedeljka do petka, od 9. do 14. ure.

V energetske svetovalni pisarni, kjer boste dobili odgovore na temo učinkovite rabe energije (URE), uporabe obnovljivih virov energije (OVE) vas pričakujeva svetovalca Samo Hrvatin in Lucjan Batista. V pisarni bomo skupaj z vami poskušali najti za vas najboljše rešitve z naslednjih področij:

- energetske sanacije stavb ali učinkovito energetske zasnove novogradnje,
- ustrezno zasnovo zunanjega toplotnega ovoja stavbe,
- ustrezno izbiro stavbnega pohištva in zasteklitve,
- pomoč pri izbiri ustreznega ogrevalnega sistema in za vas primerne energente,
- izbira primerne sistema za prezračevanje in hlajenje,
- uporaba obnovljivih virov energije pri ogrevanju stavbe in pripravi sanitarne vode,
- možnost pridobitve nepovratnih sred-

- stev in kreditov za URE in OVE,
- vsa ostala vprašanja glede rabe energije v vašem gospodinjstvu,
- toplotna zaščita zgradb, izbira ustrezne zasteklitve, fasade, kritine...,
- sanacija obstoječih zgradb z namenom zmanjševanja rabe energije,
- izbira oz. zamenjava ogrevalnega sistema,
- zmanjšanje porabe oz. izbira ustreznega kuriva,
- uporaba oz. nakup varčnih gospodinskih aparatov.

Na spletni strani Občine Logatec <http://www.logatec.si/index.php/homepage/ensvet/4185-svetovalna-pisarna-ensvet-logatec> boste poleg aktualnih zadev s področja učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije lahko pregledovali tudi ažurirane cene energije posameznih energentov.

Razpisi EKO sklada

Hkrati izkoriščamo priložnost in vas obveščamo o trenutno aktualnih kreditih in pričakovanih razpisih nepovratnih sredstev EKO sklada s področja URE (učinkovite rabe energije) in OVE (obnovljivih virov energije).

Tudi letos bo Eko sklad v mesecu februarju ali marcu objavil javni poziv za nepovratne finančne spodbude za nove naložbe rabe obnovljivih virov energije in večje učinkovitosti stanovanjskih in večstanovanjskih stavb. Razpisni pogoji in zahteve se ne bodo bistveno razlikovale od zahtev v lanskem razpisu, ki jih navajamo v nadaljevanju:

Nepovratna sredstva pri stanovanjskih stavbah so bila razpisana za sledeče naložbe:

- A - vgradnja solarnega ogrevalnega sistema v stanovanjski stavbi
- B - vgradnja kurilne naprave za centralno ogrevanje stanovanjske stavbe na lesno biomaso
- C - vgradnja toplotne črpalke za pripravo sanitarne tople vode in/ali centralno ogrevanje stanovanjske stavbe.
- D - priključitev starejše eno ali dvostanovanjske stavbe na daljinsko ogrevanje na obnovljiv vir energije
- E - vgradnja energijsko učinkovitega lesenega zunanjega stavbnega pohištva v starejši stanovanjski stavbi
- F - toplotna izolacija fasade starejše eno-

- ali dvostanovanjske stavbe
- G - toplotna izolacija strehe ali stropa proti neogrevanemu prostoru v starejši eno- ali dvostanovanjski stavbi
- H - vgradnja prezračevanja z vračanjem toplote odpadnega zraka v stanovanjski stavbi
- I - gradnja ali nakup pasivne oziroma skoraj nič energijske stanovanjske stavbe in celovita obnova starejše stanovanjske stavbe
- I.a - gradnja ali nakup pasivne oziroma skoraj nič energijske stanovanjske stavbe
- I.b - celovita obnova starejše stanovanjske stavbe
- J - nakup stanovanja v tri- in večstanovanjski stavbi, zgrajeni ali prenovljeni v pasivnem oziroma skoraj nič energijskem razredu

Nepovratna sredstva pri večstanovanjskih stavbah so bila razpisana za sledeče naložbe:

- A - toplotna izolacija fasade
- B - toplotna izolacija strehe oziroma podstrešja
- C - vgradnja naprave za centralno ogrevanje na obnovljiv vir energije
- D - vgradnja toplotne črpalke za pripravo sanitarne tople vode in/ali centralno ogrevanje
- E - vgradnja solarnega ogrevalnega sistema
- F - priključitev na daljinsko ogrevanje na obnovljiv vir energije
- G - vgradnja termostatskih ventilov in hidravlično uravnoteženje ogrevalnih sistemov

Novosti v tem razpisu, ki se razlikujejo od razpisa v prejšnjem letu, so pojasnjene v nadaljevanju. Pri obeh razpisih so novost višje spodbude (do 50 % priznanih stroškov naložbe, vendar ne več, kot je za vsak ukrep določeno v absolutnem znesku) za nekatere ukrepe pri obnovi stavb na območjih s sprejetim odlokom o načrtu za kakovost zraka. Nepovratna finančna spodbuda za kurilne naprave na lesno biomaso in toplotne črpalke za centralno ogrevanje, prav tako pa tudi za pasivne novogradnje ali celovite obnove stavb v nizkoenergijske, v katerih bi investitor želel vgraditi kurilne naprave na lesno biomaso ali toplotne črpalke za centralno ogrevanje, na območju s sprejetim odlokom o načrtu za kakovost zraka ne more biti dodeljena, v kolikor občinski akt ali lokalni energetski koncept določa na tem območju drug prednostni način

ogrevanja. Dodatna ugodnost, ki jo bo Eko sklad ponudil investitorjem občanom, je možnost najema ugodnega kredita ob hkratni pridobitvi nepovratnih sredstev za naložbe občanov, ki lahko združujejo enega ali več različnih ukrepov, ki jih Eko sklad sofinancira. Obrestna mera kreditov je trimesečni EURIBOR + 1,5 %, efektivne obrestne mere (Javni poziv 49OB13, ki velja še do konca maja).

Kreditni ki so tudi trenutno na razpolago so za sledeče namene:

- A. vgradnja naprav in sistemov za ogrevanje prostorov oziroma pripravo sanitarne tople vode
- B. raba obnovljivih virov energije za ogrevanje prostorov in pripravo sanitarne tople vode

- C. sodobne naprave za pridobivanje električne energije
- D. zmanjšanje toplotnih izgub pri obnovi obstoječih stanovanjskih stavb
- E. gradnja ali nakup nizkoenergijske in pasivne eno ali dvostanovanjske stavbe
- F. nakup energijsko učinkovitih naprav
- G. nakup okolju prijaznih vozil
- H. odvajanje in čiščenje odpadnih voda
- I. nadomeščanje gradbenih materialov, ki vsebujejo nevarne snovi in ravnanje z biološko razgradljivimi odpadki iz gospodinjstva
- J. učinkovita raba vodnih virov
- K. oskrba s pitno vodo

Obrestna mera: trimesečni EURIBOR +1,5%. Odplačilna doba lahko znaša največ 10 let. Kredit se lahko odobri do višine pri-

znanih stroškov in ne več kot 20.000,00 EUR za posamezno naložbo.

Več informacij dobite:

- EKO sklad: spletna stran www.ekosklad.si, telefon 01 241 48 61 /70 /72 vsak dan med 9. in 12. uro, elektronski naslov: ekosklad@ekosklad.si.
- ENSVET spletna stran <http://gcs.gi-zrmk.si>, telefon 080 1669 ali 01 28 08 401 elektronski naslov ensvet@gi-zrmk.si.
- SPE (Svetovalna pisarna ENSVET) Logatec, www.logatec.si (vsak torek od 15.00 do 19.00, telefon (018 10 10 16), elektronski naslov ensvet@logatec.si).

SPE Logatec

VARNOSTNI SOSVET OBČINE LOGATEC - ZAKLJUČEK PREDSTAVITVE

KAKO ČLANI SOSVETA PRISPEVAJO K VEČJI VARNOSTI V OBČINI

V pričajuči številki končujemo s predstavitvijo Varnostnega sosveta občine Logatec. Kot ste lahko prebrali, gre za telo, v katerem sodeluje lepo število organizacij, društev in drugih teles, ki skrbijo za varnost v naši občini. Zadnjemu članu Sosveta, ki ga še nismo predstavili, društvu Dlan na Dlan, namenimo prostor v pričajuči številki.

Predstavitev z osnovnimi podatki

Podatki: MŠKD Dlan na Dlan, Tržaška cesta 81a, 1370 Logatec, D. ŠT.: 18271766, TRR: 0202 5025 7348 767 (NLB), E: info@dlannadlan.com, I: www.dlannadlan.com, T: 031/519-464, geslo: Aktiven dan z Dlan na Dlan. Predsednik: Matjaž Švajncer.

Opis dejavnosti

Dlan na Dlan deluje na področju mladih, športa in kulture, kot odgovor na potrebe ljudi po aktivnem življenjskem slogu, ustvarjanju in bogatitvi življenja. Osnovni namen delovanja je razvoj, vzpodbujanje, organiziranje, usklajevanje in zadovoljevanje družbeno koristnega. Bistvena sta kontinuiran razvoj in vzgoja na področju splošne kulture, na področju športa pa zavest o pomembnosti športne rekreacije.

Poslanstvo se uresničuje skozi informiranje, izobraževanje, redno vadbo in vzgojo. Namen je dosežen z izvajanjem naslednjih dejavnosti in nalog:

- omogočati redno in kvalitetno športno vadbo pod strokovnim nadzorom;
- razvija množičnost, zlasti na področju športa, mladine in športne rekreacije s ciljem ohranjanja in krepitve zdravja ljudi, ki jih naveda na smotno in aktivno izrabljanje prostega časa;
- soustvarjati pogoje za delovanje in povezovanje ljubiteljskih ustvarjalnih in poustvarjalnih kulturnih dejavnosti mladih;
- z organiziranjem športnih in kulturnih prireditev.

Javna pooblastila

MŠKD Dlan na Dlan je pravna oseba zasebnega prava. Področja delovanja so določena v statutu, ki so:

- skrb za redno in kvalitetno izvajanje programov, ki temeljijo na razvoju vzgoje, športne rekreacije in za programe, ki spodbujajo ustvarjalce na področju kulture in med mladimi;
- skrb za izvajanje programov, projektov in aktivnosti, katerih uresničevanje namena in ciljev je družbeno koristno;
- neposredna skrb strokovnih delavcev za uresničevanje ciljev in nalog pri programih, projektih in aktivnostih, ki so v javnem interesu;

Pristojnosti in ukrepi

Za dosegto namenov se izvajajo naslednji ukrepi:

- promoviranje zdravega načina življenja (spreminjanje življenjskih navad: vključevanje gibanja, zdrave prehrane);
- širjenje zavesti o sožitju humanitarnosti, športa in kulture;
- izvajanje preventive pred poškodbami;
- z enostavnimi ukrepi v vsakdanjem življenju, preprečevati obolenja;
- omogočati podporo in smernice skupinam ljudi, ki potrebujejo pomoč (zaradi debelosti, depresije, stresa, drog, alkoholizma, itd.);
- nudenje športne vadbe pod strokovnim nadzorom;
- izboljšanje dostopnosti do kulturnih dobrin in vrednot;
- zagotavljanje ugodnih razmere za razvoj športne in kulturne ustvarjalnosti;
- zastopanje interesov vseh, ki so aktivni, v javnosti.

Varnostni sosvet občine Logatec

VPIS OTROK V VRTEC

Iz Vrtca Kurirček Logatec obveščamo starše predšolskih otrok, ki nameravajo vključiti otroke v vrtec v šolskem letu 2015/2016, da oddajo vloge za sprejem do 31. marca 2015. Vse vloge, prispele do tega datuma, bodo obravnavane v mesecu aprilu 2015 na Komisiji za sprejem otrok v vrtec.

Vloge bomo sprejemali tudi po tem datumu, vendar bodo ti otroci sprejeti le, če bodo še na voljo prosta mesta.

Obrazec prošnje za sprejem otroka v vrtec je objavljen na spletni strani Vrtca Kurirček Logatec (www.vrtec-logatec.si) oziroma ga dobite na upravi vrtca.

Vrtec Kurirček Logatec

OBVESTILO O IZVEDBI PONOVIH VOLITEV V KS ROVTE

Na rednih lokalnih volitvah, ki so potekale, dne 5. 10. 2014, smo volili župana, občinske svetnice in svetnike ter članice in člane svetov krajevnih skupnosti. Za Krajevno skupnost Rovte je na zadnjih volitvah bilo predlaganih le 5 kandidatov, čeprav svet Krajevne skupnosti Rovte šteje 7 članov, zato je skladno z obvestilom Službe za lokalno samoupravo potrebno izvesti postopek ponovnih volitev, vendar le za manjkajoča dva člana. Občinska volilna komisija Občine Logatec se je iz tega razloga sestala, dne 19. 1. 2015, ter sprejela sklep o razpisu ponovnih volitev za manjkajoča dva člana sveta Krajevne skupnosti Rovte in določila rokovnik volilnih opravil. Vsa obvestila, ki so vezana na kandidacijski postopek in izvedbo ponovnih volitev, so objavljena na občinski spletni strani www.logatec.si (zavihek volitve 2015) ter na oglasni deski Občine Logatec. Krajevna skupnost Rovte bo vse pomembne informacije objavila tudi na krajevno običajen način.

Občinska volilna komisija Občine Logatec je določila, da se bodo ponovne volitve izvedle, dne 29. 3. 2015, predčasno glasovanje pa bo potekalo, dne 25. 3. 2015, in sicer od 7.00 do 19.00. Za predčasno glasovanje in splošno glasovanje je določeno volišče Dom krajanov Rovte. Navedeno volišče geografsko pokriva območje Krajevne skupnosti Rovte.

Z 2. 2. 2015 so pričeli teči roki za volilna opravila. Kandidate za manjkajoča 2 člana sveta Krajevne skupnosti Rovte lahko predlagajo politične stranke ali skupine volivcev. Zadnji dan za vložitev kandidature je skladno z rokovnikom določena sreda, 4. 3. 2015, in sicer do 19. ure. Morebitna vprašanja lahko naslovite na Občino Logatec, kjer so dosegljivi na e-naslov: obcina.logatec@logatec.si ali na tel. 01/7590600 oz. se lahko zgledite osebno v času uradnih ur.

Občinska volilna komisija Občine Logatec

KOLOFON

Logaške novice, glasilo Občine Logatec

ISSN 03509281

Logaške novice brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva v občini

Izdajatelj: Občina Logatec, Tržaška 50 A, 1370 Logatec

Odgovorna urednica: mag. Neža Sautet, e-pošta: neza.perko@logatec.si, logaske@logatec.si

Uredniški odbor: Janez Gostiša, Tanja Slabe, Metka Bogataj, Jure Vodnik, Luka Škrlj

Grafično oblikovanje in tisk:

TISKARNA SKUŠEK d.o.o., storitve, proizvodnja in trgovina, Vodnikova cesta 272, 1000 Ljubljana

Grafični koncept: Nicolas Sautet

Datum natisa: 10. 3. 2015

Naklada: 4.500 izvodov

Naslovnica: Kultura je povsod – tudi v kulturni dediščini.

Foto: Nicolas Sautet

Logaške novice izhajajo enkrat mesečno. Roki izida in oddaje prispevkov so objavljeni na spletni strani občine Logatec. Prispevki naj ne bodo daljši od ene tipkane strani, pisava Times New Roman, pt 11. Pisma bralcev so lahko dolga največ eno tipkano stran, pisava Times New Roman, velikost pisave 11 pt. Prispevke s fotografijami pošljite na poštni ali elektronski naslov. Prispevki naj bodo kratki in jedrnat, pripišite ime in priimek avtorja prispevka in fotografije ter kdo oziroma kaj je na fotografiji. Nepodpisanih prispevkov ne bomo objavili, uredništvo si pridržuje tudi pravico do krajšanja in neobjave prispevkov.

POSKRIBIMO ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE IN ZDRAV ŽIVLJENJSKI SLOG

NEKAJ NASVETOV ZDRAVNIKA

Med hitrim tempom življenja, v dirki za profitom ali v boju za preživetje, mi nalagajo moje dolgoletne izkušnje iz dela na področju zdravstvene preventive, da vas spomnim: ne pozabite na skrb za svoje zdravje in zdrav življenjski slog.

Zdravje je ena od največjih vrednot posameznikov in družbe. Žal velikokrat, dokler nimamo zdravstvenih težav, v prehitrem načinu življenja pozabimo na skrb za lastno zdravje. Naši davni predniki so umirali zaradi številnih nalezljivih bolezni, ki jih skoraj ne poznamo več in zaradi pomanjkanja hrane. Danes je stanje povsem drugačno. S premagovanjem nalezljivih bolezni in z nemoteno oskrbo z zadostnimi količinami hrane, žal včasih vprašljive kakovosti, smo se znašli pred novimi boleznimi izobilja ali kakor radi rečemo zdravniki, pred sodobno epidemijo. To so bolezni, ki so posledica nezdravega načina življenja, nezdrave prehrane, pitja alkohola in sladkih pijač, pretežno sedečega načina življenja, dolgotrajnega stresa, kajenja in še bi jih lahko naštevale. To so kronične nenalezljive bolezni, ki zmanjšujejo kvaliteto življenja in tudi zahtevajo redno, medikamentozno zdravljenje.

Kronične nenalezljive bolezni so tihi ubijalci, razvijajo se počasi, zahrbtno in več let, brez bolečin ali vidnih simptomov, včasih že od otroštva. Najpogostejše kronične bolezni sodobnega časa so: bolezni srca in ožilja, sladkorna bolezen, debelost, astma in kronična pljučna bolezen, rakave bolezni, duševne bolezni in bolezni kostno-mišičnega sistema. Zaenkrat še ne moremo spremeniti naše genske zasnove, lahko pa poskrbimo, da zmanjšamo dejavnike tveganja in z zdravim življenjskim slogom preprečimo določene kronične bolezni ali jih za več let odložimo.

Oče bolezni je karkoli, slaba prehrana pa ji je vedno mati (stari kitajski pregovor).

Številne raziskave dokazujejo neposredno povezavo nezdravih prehranjevalnih navad s pojavom kroničnih nenalezljivih bolezni. Hrana in prehranske navade so pomemben del zdravega življenjskega sloga, obenem so pomemben dejavnik tveganja za debelost in druge kronične bolezni. Spremljanje zdravstvenega stanja naših prebivalcev (ugotavljanje previsokega holesterola, trigliceridov in sladkorja v krvi, zvišanega krvnega tlaka, telesne teže ...) kaže, da bi prav z zdravo uravnoteženo prehrano lahko preprečili kar precejšnji delež obolenj, zaradi katerih prihaja tudi do prezgodnjih smrti. Ugotovljena dejstva o prehrani odraslih v Sloveniji narekujejo, da bomo morali nujno spremeniti: izbor živil, ritem prehranjevanja in način priprave hrane.

Raziskave kažejo, da narašča delež tistih, ki uživajo prevelike količine zdravju škodljivih maščob, soli in sladkorjev, ki zajtrka ne uživajo, obroke časovno in količinsko neustrezno razporedijo. Prekomerno uživanje nasičenih maščob in sladic sta dejavnika tveganja za aterosklerozo in druge kronične bolezni, med katere štejemo tudi rakave bolezni. V zadnjem desetletju se je pojavnost raka povečala za 40 % med moškimi in za 30 % med ženskami (podatki iz NIJZ). Narašča delež tistih, ki ne uživajo zadostne količine sadja in zelenjave, ki sta biološko visoko vredni z nizko energijsko gostoto in bogati z veliko vitaminov, mineralov,

prehranskih vlaknin, antioksidantov, bioaktivnih snovi in veliko drugih zaščitnih snovi, ki so telesu in zdravju zelo koristni. Kot posledica nepravilne prehrane in telesne nedejavnosti se povečuje čezmerna hranjenost in debelost, ki sta v svetu in v Sloveniji velika javnozdravstvena problema. Trend porasta debelosti je prevelik, da bi ga lahko pripisali samo primarno genetskemu vplivu. Pandemija debelosti med otroki in mladimi v razvitem svetu, zaradi kroničnih bolezni, povezanih z debelostjo, napoveduje krajšo pričakovano življenjsko dobo.

Podatki raziskav za Slovenijo kažejo, da se otroci in mladostniki ne prehranjujejo zdravo. Pretežno izbirajo nezdrava živila (hitra hrana), uživajo premalo zelenjave in rib ter nimajo ustreznih navad pitja. Sadje in zelenjavo vsak dan v skladu priporočili (vsaj 400gr/dan) uživa nekaj manj kot petina mladostnikov, nikoli pa 5 % mladostnikov (Jeriček in sod., 2011). Iz mojih izkušenj v šolski ambulanti vem, da veliko število otrok ne uživa niti enega sadeža na dan.

Ali ste vedeli da raziskava SZO (angl. *health behaviour in school aged children*), ki je bila objavljena v letu 2012, kaže da se po količini popitih pijač z dodanim sladkorjem, ki dokazano vpliva na razvoj debelosti, sladkorne bolezni in srčno-žilnih bolezni, slovenski mladostniki uvrščajo na prvo mesto v Evropi? Sladkane pijače in sladkarije redno uživa skoraj tri četrtine 15-letnikov ter dve tretjini 13-letnikov in 11-letnikov. Precejšnjo zaslugo za tako statistiko ima prehranska industrija in nekritično oglaševanje nezdrave hrane.

Redna telesna dejavnost je tudi eden ključnih dejavnikov življenjskega sloga za ohranjanje in izboljšanje zdravja. Raziskave kažejo, da so se gibalne navade prebivalcev Slovenije v zadnjem času izboljšale. Še vedno je treba spodbujati hojo kot cenejši način telesne dejavnosti v času slabšanja gmotnega stanja po eni strani, in kot najbolj razširjeno dejavnost za krepitev zdravja po drugi strani. Zdrava, uravnotežena prehrana in dovolj telesne aktivnosti gresta z roko v roki pri preprečevanju kroničnih bolezni. Ne pozabimo pa na šolarje, ki najraje sedijo pred računalniki ali »črtkajo« po pametnih telefonih. Skrb za zdravje otroka je pomembna naloga staršev. Otroke vzgajamo s svojim zgledom in svojim odnosom do zdravega življenjskega sloga. Obenem otroka učimo, da je skrb za zdravje tudi njegova naloga, dolžnost in odgovornost.

Nekaj nasvetov za zdravo življenje

Spremenimo miselnost o hrani. Hrana je ugodje, ampak je predvsem potreba telesa, da normalno funkcionira, pri otrocih tudi za normalni rast in razvoj. Za zdravo hrano velja, da mora biti čim bolj naravno pridelana, po možnosti lokalnega izvora, čim manj predelana, čim bolj sveže pripravljena, sezonska, raznolika, rastlinskega in živalskega izvora, s prevladujočo količino zelenjave in sadja. Izbirajmo polnovredna žita in žitne izdelke, večkrat dnevno jejmo pestro zelenjavo in sadje, nadzorujemo količino zaužitih maščob in večino nasičenih živalskih maščob nadomestimo z nerafiniranimi rastlinskimi olji. Mastno meso nadomestimo s stročnicami, ribami in nebaterijskimi piščanci. Zaužijmo dovolj tekočine, najboljša je voda. Uživajmo manj mastno mleko in mlečne izdelke in manj slano hrano.

Omejimo uživanje sladkorja, sladkih živil, in živil z umetnimi sladili ter drugimi aditivi. Izogibajmo se rednega uživanja belega sladkorja, bele moke, slaščic, industrijske hrane, maščob živalskega izvora, prečiščenih olj, konzervirane hrane z dodanimi konzervansi, aditivi in ojačevalci okusov.

Še nekaj nasvetov. Priporočeni so trije glavni obroki in dve malici v teku dneva. Dan začnimo z zajtrkom, v katerega vključimo tudi sadje ali zelenjavo, in pravilno razporedimo obroke čez dan. Bodimo previdni pri nakupih hrane in prehranskih izdelkov v supermarketih in spoštujemo izdelke lokalnih pridelovalcev. Bodimo

telesno aktivni najmanj 30 min na dan, če se le da, se izogibajmo dvigala in vožnje z avtomobilom. Telesna dejavnost je zelo pomembna pri preprečevanju in zdravljenju kroničnih bolezni.

Čustveni in socialni stres, ki sta v sedanjem času prisotna v izobilju, tudi pospešujeta nastanek kroničnih bolezni. Izogniti se mu ne moremo, lahko se ga naučimo obvladovati. Naučimo se sprostitvenih tehnik in bodimo telesno aktivni, da bi nas stres manj stresal.

Zdravstveni dom Logatec

Blagica Džaić, dr.med., spec.šol.med.

KAJ JE DOBRO VEDETI O DEDIŠČINI, KI NAS OBLIKUJE

ENOTE DEDIŠČINE V LOGAŠKI OBČINI

Na območju občine Logatec sodi med registrirano dediščino 212 enot, od tega jih je 13 razglašanih za spomenik (nepremični). Spomeniki lokalnega pomena, ki jih je 12, so: cerkev sv. Katarine s pokopališčem na Medvedjem Brdu, Domačija Laze 1 (Lekanova domačija), Domačija Rovte 2 (Šlibarjev mlin), Grad Logatec, hiša Petkovec 59, Ipavčeva hiša, Domačija Ravnik 12 (Domačija Urbanovc), Domačija Ravnik 2 (Plešnarjeva domačija), podružnična cerkev sv. Barbare na Ravniku pri Hotedršici, Tollazzijeva štirna, zaporni zid s stolpom na Lanišču in Zemljanka pri hiši Hotedršica 88. Spomenik državnega pomena je Tomažinov mlin v Hotedršici, medtem ko Domačija Kalce 2 (Mihova domačija) od 28. 9. 2013 ni več spomenik državnega pomena, ampak ostaja varovana samo še kot registrirana dediščina. Odlok o prenehanju veljavnosti Odloka o razglasitvi Domačije Kalce 2 za kulturni spomenik državnega pomena je Vlada RS objavila v Uradnem listu RS, št. 79/2013. Enote dediščine se delijo na varstvena območja, ki jih je 38, in objekte, ki jih je znotraj meja občine Logatec, 174. Tipsko pa so enote kulturne dediščine razdeljene na arheološko dediščino (38 enot), memorialno dediščino (42 enot), profano stavbno dediščino (86 enot), sakralno stavbno dediščino (38 enot), naselbinsko dediščino (3 enote), kulturno krajino (1) in vrtno arhitekturno dediščino (4 enote).

(vir: <http://rkd.situla.org/>, z dne 12. 1. 2015)

Od vseh 212 enot jih je 25 enot v lasti oz. upravljanju Občine Logatec, vseh ostalih 187 enot pa je v lasti fizičnih in pravnih oseb. (vir: <http://www.geoprostor.net/PisoPortal/Default.aspx?ime=logatec>, z dne 14. 1. 2015)

Obnova in vzdrževanje dediščine, ki je v lasti Občine

Občina Logatec z rednim vzdrževanjem in obnovo omogoča obstoj vrednot dediščine, ki so v njeni lasti, kar dela skladno z določili ZVKD-1. Ta določa, da mora lastnik enot dediščine varovati te svoje enote dediščine. Varovanje je takšno ravnanje z dediščino, ki z rednim vzdrževanjem in obnovo omogoča obstoj vrednot dediščine in njeno uporabo vsaj v najmanjšem obsegu. ZVKD-1 določa tudi, da je z dediščino treba ravnati tako, da se zagotavlja čim večja ohranitev njenih kulturnih vrednot za prihodnost, da je s spomenikom treba ravnati tako, da se

dosledno upoštevajo in ohranjajo njegove kulturne vrednote in družbeni pomen in da mora lastnik s spomenikom ravnati kot dober gospodar. Kar Občina počne. V zadnjih letih pospešeno obnavlja tiste enote, ki jih je najbolj načel zob časa, program del pa je vsako leto določen v Letnem lokalnem programu kulture, ki ga sprejme Občinski svet. V letu 2015 bo tako zaključena še zadnja faza obnove spomenika NOB v Dolenjem Logatcu, obnovljeni bosta grobišči hercegovskih partizanov na Kalcah in v Grčarevcu, v naslednjih letih pa bo morala obnoviti kapelico sv. Jožefa, kapelico sv. Martina, znamenje na Tovarniški cesti – razpelo, znamenje pri hiši Brod 13, spomenik padlim v NOB v Gorenjem Logatcu, spominsko znamenje žrtvama črne roke pri Jački in kapelico v Ponikvah. Hkrati z obnovami Občina Logatec za vse enote v svoji lasti skrbi tudi z rednim letnim vzdrževanjem. To obsega redno pregledovanje enot dediščine, odstranjevanje površinskih nečistoč, hidrofobno zaščito, izvedbo nujnih ukrepov ob morebitnih poškodovanjih in namestitve zimске zaščite na spomenike, ki so bili pred kratkim obnovljeni. Tako vzdrževanje je Občini v letu 2012 naložil Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Kako do sredstev za obnovo in vzdrževanje spominskih plošč, grobišč ter grobov javnih in priznanih osebnosti?

Vsako leto Občina Logatec sofinancira obnove enot kulturne dediščine v lasti občanov in pravnih oseb zasebnega prava na območju občine preko javnega razpisa za sofinanciranje projektov varovanja kulturne dediščine. Na razpis se lahko prijavijo bodisi lastniki bodisi skrbniki enot dediščine, sredstva pa so namenjena za obnove dediščine, ki je v lastni fizičnih oseb ali zasebnikov (takih enot je kar 187). Občina sofinancira tudi urejanje spominskih plošč, grobišč ter grobov javnih in priznanih osebnosti, in sicer preko razpisa za sofinanciranje turističnih projektov. Vsi razpisi se zaključijo z 20. marcem 2015, zato velja s prijavi pohiteti. Vse informacije o razpisanih sredstvih so objavljene v Uradnih objavah Logaških novic št. 1-2/15 in na logatec.si. Za morebitne dodatne informacije pa vam bomo z veseljem na razpolago tudi v občinski upravi.

Občinska uprava

SAJ NI RES, PA JE!

RES JE, da sem v decembrski številki izpustil ustanovitev Združenja VSO Logatec; ni bilo namenoma, kar velja tudi za 20-letnico ustanovitve skavtov v Logatcu. Se opravičujem. RES pa je, da je vse to zabeleženo na straneh

Logaških novic.

Vas, g. Anton Velušček, pa sprašujem, koliko vas (v pismu večji del članka pišete v množini: »beremo, nizamo, poudarjamo, se obračamo ...«) je bilo na osrednji žalni slovesnosti pri Jožefovi kapelici? Tudi, če

ste bili, ste najbrž preslišali Pavčkovo pesem Ta svet je lep. Potem bi morda razmišljali drugače.

Brane Pevec

NASIPAVANJE OB LOGAŠČICI

Foto: Matej Hozjan

Nasipavanje po mnenju bralca povečuje poplavno ogroženost dela naselja Logatec, najbolj pa že tako pogosto poplavljenega predela Jačka.

Investitor Občina Logatec, ki gradi ČN Logatec, z odvečnim materialom nasipava najožje in pogosto poplavno območje ob reki Logašci (nasipavanje je opaziti na parcelah s št. 1692. 1691 in 1679/2, vse k.o. Dolenji Logatec). Nasipavanje povečuje poplavno ogroženost dela naselja Logatec, najbolj pa že tako pogosto poplavljenega predela Jačka.

Občina, ki se je pred ljudmi zavezala, da bo reševala perečo poplavno problematiko v Logatcu, s tem dejanjem poslabšuje poplavno varnost občanov, ki živijo v tem delu Logatca. Odstranitev nasipa je nujna že pred morebitnimi spomladanskimi visokimi vodami.

Matej Hozjan, občan in sodelavec pri izdelavi poplavne študije za Občino Logatec, Nova vas 16 Logatec

odkup
HLODOVINE

- direktno od lastnikov gozdov
- hlovovina predelana na LASTNI žagi
- visoke odkupne cene lesa
- kratki plačilni roki in zanesljivo plačilo
- točna računalniška izmera lesa
- pošteno klasiranje hlovovine
- odkupujemo les smreke, jelke in bora

Odkup lesa se vrši:

- v tovarni LIP Bohinj
- ob gozdni cesti, primerni za tovorna vozila
- na panju.

www.lip-bled.si

**VSE DODATNE
INFORMACIJE
za ODKUP HLODOVINE**

lipbled®
Pesem gozda v vašem domu!

Gorenjska in Tuhinjska dolina
Igor KOROŠEC, gsm: 030 610 880, e-naslov: igor.korosec@lip-bled.si

Ljubljanska kotlina, Selška in Poljanska dolina, Polhov Gradec
Vili DEMŠAR, gsm: 040 700 058, e-naslov: demsar@lip-bled.si

Notranjska, Dolenjska in Kočevsko
Bojan BARAGA, gsm: 030 634 434, e-naslov: bojan.baraga@lip-bled.si

IZ SVETA ROKOMETA

DARKO STOJNIČ V PRIHODNJE ČLAN RK GORENJE IZ VELENJA

Logaške ljubitelje rokometu in športa nasploh je razveselila vest, da bo domači, izjemno nadarjeni rokometas, nadaljeval športno kariero v trenutno drugouvrščenem klubu v Sloveniji. Na spletni strani RK Gorenje iz Velenja je bila 9. februarja objavljena novica, da bo 18-letni krožni napadalec, ki nastopa za RD Slovan iz Ljubljane, od poletja 2016 naprej član Gorenja iz Velenja. V sporočilu je bilo zapisano: »Gre za 200 centimetrov visokega in 100 kilogramov težkega krožnega napadalca Darka Stoiča, trenutno člana ljubljanskega Slovana. Darko je nase opozoril že na več tekmah, prav tako pa je član kadetske reprezentance, ki se je lani na olimpijskih igrah okitila z zlato kolajno.«

»Moja pričakovanja v tem klubu so napredek, nove izkušnje, spoznavanje novega okolja in tekmovanja na višji ravni,« je za klubsko spletno stran povedal mladi in obetavni slovenski rokometas ter nadaljeval: »Prevladalo je dejstvo, da se v Gorenju bojujejo za naslov državnega prvaka, da so ves čas na vrhu lestvice, da imajo možnost igranja v Evropi in da se bo nekoč Gorenje tudi pridružilo ligi SEHA. Eden izmed dejavnikov je bil tudi posvet s trenerjem matičnega kluba RK Kronos Nedeljkom Ribičem in obema trenerjema Slovana (Boštjan Ficko in Bojan Čotar). S svojimi dolgoletnimi izkušnjami in nasveti so mi pomagali pri odločitvi, precej pa je pripomogel glas družine.« Darko, vrhunski športnik, ponos logaškega športa, bo od 1. julija letos uradno član RK Gorenje. Potem bo še 1 leto igral za Slovan kot posojen igralec RK Gorenje. Od 1. julija 2016 se bo tudi na igrišču pridružil velenjskim »osam«.

Foto: osebni arhiv D. S.

Darko Stojnić

»MENS SANA IN CORPORE SANO« - »ZDRAV DUH V ZDRAVEM TELESU.«

To še kako drži! Tisti mladi, ki se bolj resno ukvarjajo s športom, imajo nasploh manj težav v šoli in tudi odrastejo v bolj zrele, odgovorne ljudi. Veliko vlogo imajo pri tem trenerji, posebej, če je še prisotno sodelovanje staršev. Pridejo najstniška leta in marsikomu se ne da več trenirati. Nekateri (in starši in otroci) se izgovarjajo na šolo in pomanjkanje časa. Žal se pogosto dogaja, da mladi, ki so prenehali trenirati, popustijo v šoli, eni pa se »zgubijo« na ulici ... Poleg samega fizičnega udejstvovanja se mladi pri športu naučijo tudi reda, discipline in tudi spoštovanja avtoritete, kar je danes v hudem pomanjkanju. Vsi ne uspejo v športu. Enim preprečijo poškodbe, drugi se ukvarjajo s športom, ki v smislu materialnih dobrin ni dobičkonosen, pa še bi lahko našteval. Pa uspeh na splošno ni pomemben. Bolj kot to, je važna športna aktivnost, ki pride v kri. Večina tistih, ki so kot mladi leta trenirali določen šport, se kasneje skozi celo življenje rekreativno športno udeležujejo. Mlade k športu običajno pritegne kakšen popularen športnik – po možnosti iz domačega okolja. Darko in drugi uspešni logaški športniki so zdrav vzor logaški mladini!

Gvido Komar

Čista RESNICA.

Najboljše zdravilo proti coprnijam
je praprotno seme.

MUZEJ KARST
KRASA MUSEUM

WWW.MUZEJKRASA.SI

Notranjski muzej Postojna, Kolodvorska cesta 3, Postojna

DELAVNICE, PREDAVANJA

Petek, 6. marca 2015, od 17.30 do 19.30 ure, OŠ 8 talcev Logatec:

Delavnica Poskrbite zase

Na delavnici boste spoznali tehnike, metode in orodja, kako nadzorovati svoje misli in čustva. - Kako preoblikovati svoje miselne vzorce in prepričanja. Kako kreirati svoje življenje in maksimalno poskrbeti zase? Prijave in info: mojca.vnuk5@gmail.com ali na 051 346 179

Sreda, 11. marca 2015, ob 19. uri, Knjižnica Logatec:

predavanje Miro Petrovec: Rekreativna hoja ali tek

Več informacij: Knjižnica Logatec, tel. 01 7541 722

Četrtek, 19. marca ob 19. Uri, Knjižnica Logatec:

potopisno predavanje Skandinavija

Predava g. Damjan Jevšnik, in sicer o potovanju po Danski, Švedski in Norveški.

Četrtek, 26. marca ob 19. Uri, Knjižnica Logatec:

Društvo za študije kontemplativnih tradicij: Alma Karlin

Življenjsko pot in literarna dela Alme M. Karlin bo predstavila ga. Regina Bokan. Ga. Nevenka Kovač bo predstavila V iskanju poslanstva, Almino študijsko potovanje in etnografsko zbirko pa ga. Maja Polak.

Vsak četrtek, ob 17. uri, Knjižnica Logatec:

Vsak četrtek ob 16. 30 uri, Knjižnica Rovte:

6. in 20. marca 2015 ob 17. uri, Knjižnica Hotedršica:

Vsak torek ob 12.45 uri, Knjižnica Vrh Sv. Treh Kraljev:

pravljичne urice

Več informacij: Knjižnica Logatec, tel. 01 7541 722 ali <http://www.log.sik.si/>

GLEDALIŠČE

Sobota, 14. marca 2015, ob 10. uri, Galerija Hiša sonca Logatec, Notranjska 14:

6. predstava za abonma in izven/zadnja Rdeča kapica

Predstava lutkovnega gledališča Zapik. Po predstavi ustvarjalna lutkovna delavnica. Mlajši od 6 let obvezno v spremstvu odrasle osebe!

Org. in info.: JSKD OI Logatec, 01/7591 740, oi.logatec@jskd.si

Četrtek, 19. marca, ob 17. uri, Krajevna knjižnica Rovte:

Polna luna in shujševalna kura (predstava za otroke)

Predstavo bo izvedlo KD Novi oder.

Ponedeljek in torek, 23. in 24. marca 2015 dopoldne, Narodni dom Logatec:

Oder mladih 2015 - območno srečanje otroških gledaliških skupin občine Logatec

S tekočo produkcijo se predstavijo otroške gledališke skupine v občini Logatec. Za vrtce in šole/v primeru nezasedenosti tudi za izven.

Org. in info.: JSKD OI Logatec, T 01/7591 740

KONCERTI

Petek, 20. marca 2015, ob 18.30 uri, Dvorana »Stare šole« v Rovtah:

3. nastop učencev dislociranih oddelkov GŠ Logatec v Rovtah

Na sporedu bodo nove skladbe. Vstop je prost! Org. in info: GŠ Logatec, gslogatec@gslogatec.si, 01/7590 730

NOVA SEZONA ZA PRIDELAVO VRTNIN

NEKAJ NASVETOV ZA BOLJŠI PRIDELEK

V februarju je zima pravzaprav šele pokazala zobe, a vseeno je to čas, ko je treba razmišljati o pridelavi sadik oz. izboru semen vrtnin.

Za vzgojo čvrstih in zdravih sadik je potreben rastlinjak in še tega je v februarju treba ogrevati, če sejemo še bolj zgodaj v januarju, pa celo osvetljevati, ker je premalo svetlobe za dober razvoj sadik. Marsikdo bi si kljub temu, da nima rastlinjaka rad vzgajal svoje sadike. V tem primeru se seme poseje v korita, v katerih so bile poleti posajene balkonske cvetlice in vse skupaj postavimo na toplo. Takoj po kaljenju je potrebno sejance postaviti na malo hladnejše in bolj svetlo mesto.

Ponudba semen je zelo pestra, med njimi tudi veliko avtohtonih sort. V februarju sejemo papriko in feferone in v marcu paradižnik. Med rumenimi paprikami je najbolj razširjena sorta Šorokšari in med podolgovatimi rdečimi Kurtovska kapija. Svetlo zelena, podolgovata in bolj zgodna je Sivrija. Feferoni na našem območju kar dobro uspevajo, najsi bodo sladki ali pekoči, medtem ko sladokusci za pripravo pekočih jedi sejejo razne čilije. Med paradižniki izbiramo Med Novosadskim jahučarjem, Volovskim srcem, pelati in drobnoplovnimi grozdastimi paradižniki, ki se včasih kar sami zasejejo. Pri teh plodovkah lahko izbiramo sorte in bomo kljub temu pridelali velike in okusne plodove. Drugače je z kumarami. Tu priporočamo izbiro hibridov, kajti pridelki bodo večji z manj osemenja, za solatne najpogosteje sejemo Darina F1. Stare sorte, kot je Sončni potok so manj rodne in imajo veliko semen. Podobno je s kumarami za vlaganje, kjer je še vedno najpogostejša sorta Levina F1 in bučkami, kjer sejemo temno zelene Elite F1 in svetlo zelene Greyzini F1. Pri bučah moramo biti previdni pri pridelavi lastnega semena, kajti ta vrtnina se zelo rada kot rečemo »ženi« oziroma se oplodi s tujim cvetnim prahom in posledica so pokrižane buče. Nevarnost je le, da se pokrižajo z okrasnimi bučami, katerih potomci dajo grenke in neužitne plodove.

Poseben izziv nam lahko predstavlja pridelava čebule iz semena, če ga le dovolj zgodaj posejemo. Čebula ne zahteva visokih temperatur za kaljenje, le okoli 15-20° C,

kasneje lahko temperaturo celo znižamo. V aprilu, ko ima čebula dva ali tri liste, jo presadimo na gredico ali njivo. Do jeseni sadika zraste v debelo čebulo. V ponudbi naših trgovin najdemo semena Ptujске rdeče čebule, ploščato rumeno Holandsko čebulo in podolgovato rumeno Belokranjsko čebulo. Kdor še ni preizkusil setve in presajanja čebule na prosto, si lahko to privošči letos, ko bomo morda imeli spet mokro pomlad in malo časa za sajenje.

Zgodnja setev je pomembna pri pridelavi boba. Pri nas imamo avtohtone domače sorte z drobnimi vendar nabitimi stroki, ki jih dobite le ne kakšni kmetiji. Trgovine prodajajo sorto Aquadulce, italijansko sorto z velikimi semeni, vendar je teh semen zelo malo. Bob ima specifičen okus, ki marsikomu ni všeč, vendar so ga naši predniki veliko sadili, predvsem na bolj hladnih območjih. Danes je zelo pogosta vrtnina v Italiji in ostalih Mediteranskih državah, kjer pojedjo veliko svežega boba. Med stročnicami omenimo še novo sorto graha z viticami, ki ne potrebuje opore. Posebnost je tudi sladkorni grah, ki ga uživamo s stroki, kot stročji fižol, posebej Angleži ga zelo cenijo. Slovenci imamo med stročnicami najraje fižol in zato imamo tudi veliko domačih avtohtonih sort. Ker se ne skriža in je zelo enostaven za semenarjenje, ima skoraj vsaka hiša svoj fižol. V Savinjski dolini je zelo znan visoki fižol za zrnje Sivček ali Savinjski sivček ali Semenarna 22, kot so svojo selekcijo poimenovali v Semenarni Ljubljana. Za kolobarjenje pri pridelavi hmelja, ko le-ta zemljo izčrpa, posejejo fižol sivček, ki spleza tudi do 4 m po postavljenih žičnicah za hmelj. To je ena večjih pridelav fižola pri nas. Razširjen je tudi Ptujski maslenec, ki je eden najboljših visokih stročjih fižolov pri nas. Seveda imamo različice tega maslenca in na Ljubljanskem barju najdemo zeleno in rumeno različico. Bolj zgoden od maslenca je Jeruzalemčan z ožjimi stroki. Zelo dober visoki fižol, ki je primeren za zrnje in stročje je Jabeljski pisanec z rdeče pisanimi stroki. Med nizkimi fižoli je zelo popularen Ribnčan, le semena ne pridelamo dovolj. Ker so ga včasih sadili med krompir in koruzo, je na pol visok oziroma hoče malo plezati. Njegova slaba stran je tudi slaba rodnost in zori šele v septembru. Je posebne rahlo rdeče barve z temnimi »prižami«. Nekateri

pridelovalci so uspeli z namakanjem dobiti velike pridelke tudi v monokulturi. Poleg Ribnčana, je domača nizka sorta za zrnje tudi Zorin, med tujimi sortami največ posegamo po Ognjenem jeziku, Etni, za stročje pa zeleni Ante in pisanem Piemontskem fižolu.

Med fižoli je zanimiv tudi Laški fižol ali Žohar kot mu rečejo ponekod. Ima lepe rdeče ali bele cvetove in zraste zelo visoko. Primeren je celo za senčenje oz. ustvarjanje zelenih pregrad. Naredi velike stroke v katerih so zelo debela semena. Primeren in zelo okusen je za svežo porabo. Če vsega ne porabimo, ga zamrznemo, kajti suh ni tako okusen.

Če kupujemo seme rdeče pese, izberemo preverjeno dobro sorto Bikor, ali podolgovato Cyllindo, korenček tipa nantes in seveda še rumeno korenje, ki je odlično za zimske juhe.

Tudi solata je samooplodna, zato si marsikdo seme sam pridelal. Tako smo dobili tudi našo Ljubljansko ledenko, ki je še vedno pojem kvalitete in prezimno solato Posavko. Priljubljeni so še Ljubljanski motovilec, Ljubljansko zelje z nežnimi listi, ki so zelo primerni za solato in Kranjska repa iz katere pridelamo okusno kislo repo. Izbor naših domačih sort je zelo velik, zato je potrebno te sorte ohranjati tudi z našim izborom in setvami, kajti le tako bomo semenarjem povedali, da potrebujemo te sorte in jih morajo še naprej razmnoževati.

*Ana Ogorelec in Mojca Vavken
Kmetijsko gozdarski zavod Ljubljana*

TRADICIONALNO SREČANJE KMETOV OI KGZS LOGATEC

V ZNAMENJU REFORME SKUPNE KMETIJSKE POLITIKE

Osrednja tema srečanja, ki ga je na svečnico v Okrepčevalnici in pizzeriji Tavžentroža na Medvedjem Brdu organiziral odbor izpostave (OI) Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) Logatec v sodelovanju z Občino Logatec, je bilo Kmetijstvo in gozdarstvo ter sodelovanje inštitucij v novem programskem obdobju. Letos se namreč začne programsko obdobje izvajanja ukrepov skupne kmetijske politike do leta 2020.

Župan Berto Menard je uvodoma izrazil zadovoljstvo, da se veliko govori o pridelavi hrane v pozitivnem smislu, predvsem s poudarkom na lokalno pridelani hrani. »Če je lokalno pridelana hrana kakovostna, ima lahko in si zasluži višjo ceno,« je poudaril Menard. Predsednik KGZS Cvetko Zupančič je izpostavil, da je bilo lani veliko aktivnosti zbornice namenjeno oblikovanju dokumentov, ki bodo podlaga za izvajanje ukrepov skupne kmetijske politike (SKP) do leta 2020. Sicer pa so aktivnosti KGZS sedaj usmerjene na zakonodajo, ki opredeljuje obvezno vodenje knjigovodstva, čemur zbornica v precejšnji meri nasprotuje. Pereča tema so tudi visoke cene najema kmetijskih zemljišč pri Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov. Za kmetijstvo neugodna je uredba vlade, ki opredeljuje sofinanciranje zavarovalnih premij v kmetijstvu. Ta namreč premije za zavarovanje posevkov, nasadov, plodov znižuje s 40 odstotkov na zgolj 20, za živali pa s 30 odstotkov na 20 odstotkov obračunane zavarovalne premije.

Anton Zavodnik s KGZS –Zavoda Ljubljana je predstavil glavne spremembe, ki jih prinaša novo programsko obdobje SKP. Predsednik OI KGZS Logatec Anton Kokelj je izpostavil, da logaško območje izgublja sredstva na mnogih ravneh, tako hribovito območje Rovt kot tudi Planinskega polja. Izrazil je še skrb glede mlečnega trga, saj bodo s 1. aprilom odpravljene mlečne kvote. Predvidena posledica je padec odkupne cene mleka, zato je spomnil, da bo treba v okviru kmetijskih zadrug pridobiti notranji trg kot je na primer prodaja mleka v javne zavode.

Aktualne so bile tudi informacije, ki jih je podal Borut Debevec, vodja krajevne enote

Foto: Marjan Papež

Vidnejši udeleženci srečanja (od leve): mag. Jože Sečnik, direktor občinske uprave Logatec, župan Berto Menard, predsednik OI KGZS Logatec Anton Kokelj, predsednik Zadrugne zveze Slovenije Peter Vrsk in predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Cvetko Zupančič.

Zavoda za gozdove Logatec, ki je ob lanskem žledu, ki je povzročil ogromno škodo v gozdu, izpostavil, da je bilo tudi nekaj pozitivnega v tem, saj so sekači dobili delo in mnogi so se izobrazili za varno delo v gozdu. Ta čas so lahko lastniki gozdov pospravljali svoje gozdove brez odločbe o poseku revirnega gozdarja, kar velja do 15. marca. Po tem datumu bo lastnik gozda moral pridobiti pri revirnem gozdarju odločbo za sečnjo. Spomnil je še, da s 1. majem začnejo spet veljati prevoznice za les.

Načelnica upravne enote (UE) Logatec Ljudmila Kunc je povedala, da pri urejanju GERK-ov ni posebnih težav, vendar jih je prišlo urediti le ena tretjina, zato jih je povabila, da to uredijo čim prej. »Zaraščanja na našem območju ni veliko, zato se obdelovalne površine ne zmanjšujejo in zato sprememb GERK-ov ni veliko,« je povedala načelnica UE.

V nadaljevanju je župan Berto Menard seznanil kmete, da so se sredstva za kmetijstvo povečala za 5.000 € na 25.000 €, za t. i. tehnično pomoč pa je na voljo 5.000 €.

Kmet Matija Trpin je zopet opozoril na problem pasjih iztrebkov, na kar je župan Menard povedal, da imajo občinski inšpek-

torji pristojnosti na javnih površinah, na zasebnih pa ne.

Roman Rupnik, vodja KSS Logatec, je spomnil na problem uveljavljanja odškodnine po naravnih nesrečah (suša, žled). Splošni kriteriji za uveljavljanje odškodnin na nacionalni ravni so previsoki, zato je vodstvo občine spomnil, da je treba sredstva za pomoč kmetom zagotoviti in proračunske rezervacije. Predlagal je še, da bi bilo dobro na občinski ravni izdelati strategijo ohranjanja in razvoja kmetijstva in podeželja, ki bi predstavljala neko vrsto lokalne pravne podlage za podporo kmetom v občini Logatec – tako za razpise kot tudi povračilo škode po naravnih nesrečah. Peter Istenič je izpostavil organizacijo zimskega pluženja, ki je preveč koncentrirana na enega izvajalca in zato ni pravočasno spluženo.

»Glede tega vprašanja je pravi naslov komunalna. Predlagano je bilo celo, da bi se vzdrževalo manj cest, vendar sem vztrajal na tem, da se pluži vseh 230 kilometrov občinskih cest, saj imajo ljudje na odročnih območjih pravico, da imajo vzdrževano cesto kot povezavo z občinskim središčem,« je zaključil Menard.

Marjan Papež

V ENOSTI VEČČASJA NAJINIH BESED

EVA NEŽA KERMAVNAR IN VANDA LAVRIČ NAVDUŠILI

»B esede. Izbirava jih in prebira-va. Jih drobtinčiva v nize. Uči-va se jih razumeti. Radi imava njihov dotik v rimi ... Eva Neža Kermavnar in Vanda Lavrič jih želiva deliti z vami na literarnem večeru,« sta zapisali nečakinja in teta na povabilu na literarni večer, ki je bil na predvečer kulturnega praznika v dvorani podružnične šole Laze. V dvorani pa presenečenje: vsepovsod rdeči dežniki! Vanda Lavrič je številnim obiskovalcem pojasnila, da je eno izmed starih imen za mesec februar tudi dežnik - in tako jih je v soboto, 7. februarja, kar trideset krasilo sceno dogodka. Kot darilo Zavarovalnice Triglav so jih ob zaključku večera prejeli vsi nastopajoči, preostanek pa jih bo Vanda Lavrič namenila PGD Laze – Jakovica za srečelov na poletnem gasilskem druženju.

Vanda Lavrič je na večer pred literarnim dogodkom prejela februarско priznanje občine Logatec za izjemne dosežke na področju kulture, zato tokrat nekaj več besed o sedemnajstletni Evi Neži Kermavnar. Takole se je predstavila: »Pišem že kar nekaj od šestega leta naprej, bolj »zares« pa nekaj od dvanajstega leta. Pišem samo poezijo, v prozi se

ne najdem. Pišem predvsem zase, občasno pa pošljem katero izmed pesmi na natečaj v okviru šole, obiskujem namreč 2. letnik Škofjske gimnazije v Vipavi. Ta literarni večer je prvi po času, ko sem sodelovala z Zelenimi oblaki, nikjer pa doslej še nisem predstavila svojega dela tako »na veliko«, s kar zajetnim številom pesmi.«

Tisto soboto sta nam ženski dveh generacij, ki pravita, da marsikdaj razmišljata enako, da je dvojina neskončen smeh, natrosili vrsto besed v pesmih - od ljubezenskih, ob katerih je Eva Neža komentirala, da jih teta piše v svetlo drap barvi, ki ji pridene odtonek oranžne, do niza o minevanju in aforizmov. Slednje je zapisala Vanda Lavrič, s pridihom humorja pa jih je prebral njen brat in Evin stric Jože Jernejčič. Nekaj jih dajem za pokušino: »Ljudje, ki so navzven zlikani, so navznoter pomečkani. Mlajši moški preganjajo ženske, starejši pa revmatizem ...«

Na oder so tisti večer stopili še Evin oče Andrej Kermavnar in Eva Pupis, ki sta prebrala dve pesmi Eve Neže, v glasbenem delu večera pa violinistka Ana Pupis ter Duo Mir z Marijo Mileno Rupnik in Ireno Lukan, ki sta

Foto: Brane Pevec

Na oder v Lazah sta na za kulturni praznik stopili Eva Neža Kermavnar in Vanda Lavrič.

s Kreslinovo Poj mi pesem zaključili večer. Snidenje besed bivanja, čutenja, sprejemanja, ljubezni in minevanja je ob izbrani glasbeni spremljavi napolnilo večer s – preprosto – lepim. Tudi kot globok priklon kulturnemu prazniku in slovenski besedi.

Brane Pevec

FEBRUARSKI PRIZNANJI VANDI LAVRIČ IN ZDRAVKU NOVAKU

V počastitev slovenskega kulturnega praznika je v Narodnem domu potekala prireditev ob 200-letnici šolstva na Logaškem ter 130-letnici prve šolske stavbe s podelitvijo tradicionalnih Februarskih nagrad. Logatec je ob tej priložnosti obiskala ministrica za izobraževanje in šport dr. Stanka Setnikar Cankar, ki je v slavnostnem nagovoru med drugim poudarila, da je treba mladim odpreti možnosti za delo in razvoj. »Mnogi bodo odšli v tujino in prav je tako, a želeli bi, da bi se vrnil in imeli doma dovolj možnosti za delo in razvoj.« O kulturi v luči aktualnih gospodarskih razmer je razmišljal tudi župan Berto Menard, ki je svoj nagovor pomenljivo zaključil: »Hvala vsem, ki ste prišli v Narodni dom. Ta je nujno potreben obnove. Tudi to je kultura.«

Februarsko priznanje za izjemne dosežke na področju kulture je na predlog sokrajanov Laz letos prejela Vanda Lavrič, ki na področju kulture deluje že od svojih osnovnošolskih let. S pisanjem pesmi in proze, organizacijo prireditev, urednikovanjem različnih revij in časopisov pa se je začela ukvarjati v srednješolskih in študijskih letih. Vrsto let je posvetila literarnemu društvu Zeleni oblaki, kjer je uredila in pripravila besedila za izdajo šestih zbornikov, ob tem pa pisala pesmi, humoristične zgodbe in jih tudi javno prebiral. Lavričeva prepeva v ženskem pevskem zboru v Planini, sodeluje z drugimi društvom v Lazah, ob priložnostih pa tudi s pobrateno občino Repentabor. V Lazah sodeluje pri organizaciji proslav, komemoracij, razstav, literarnih večerov, srečanj z dedkom Mrazom in ostalih kulturnih dogodkov, za katere pogosto napiše tudi sce-

narije. Je čudovita voditeljica prireditev, ki jih izvede na uglasjen, brezhiben in popoln način. Prejemnik Februarskega priznanja za življenjsko delo na področju kulture je tudi Zdravko Novak, ki že od leta 1980, ko se je iz Maribora preselil v Logatec, predano in zavzeto poučuje glasbeno umetnost in vodi zборе v Osnovni šoli Tabor Logatec. Zdravko Novak sodi med ljudi, ki na kulturnem področju občine Logatec in širše puščajo opazne sledi. S svojimi idejami in ustvarjanjem vnaša v logaški kulturni prostor neizbrisljiv pečat in povezuje glasbeno umetnost z literaturo, gledališčem, likovno umetnostjo. Je pravi glasnik umetnosti: Vsakič znova mu z avtorskim pristopom, filozofijo zamisli in umetniško energijo uspe prepričati sodelavce, da se zanj splača živeti, kar je gotovo eden izmed razlogov, da so ga predlagali za to visoko občinsko priznanje. Njegova bera projektov z otroškimi, mladinskimi in odraslimi zbori je bogata, saj šteje prek 300 odmevnih koncertnih dogodkov.

V bogatem kulturnem programu, s katerim so zaznamovali okrogli obletnici, so se z glasbo in igro predstavili učenci vseh treh logaških osnovnih ter glasbene šole in v dinamični, sodobni predstavi, v kateri so uživali tako nastopajoči kot gostje, nedvoumno pokazali, da se za ohranjanje kulture v Logatcu ni bati. Ali kot je v svojem nagovoru dejala ravnateljica Osnovne šole Tabor Logatec Miša Stržinar, ki je med drugim orisala zgodovino šolstva na Logaškem, obletnice pomenijo tudi veliko odgovornost do zanamcev.

Blanka Markovič Kocen

JURIJ KRAVCOV PODOBE NA OGLED POSTAVIL

IZ RUSIJE PREKO BOLGARIJE V SLOVENIJO

Foto: Brane Pevec

Muza Jurija Kravcova je njegova žena.

Petega februarja zvečer smo bili na odprtju razstave likovnih del akademskega slikarja Jurija Kravcova vsi prešerne volje, saj je bilo odprtje le nekaj dni pred našim kulturnim praznikom. Predsednik društva likovnikov Logatec se je našemu akademiku zahvalil, da ga praznuje skupaj z nami. Kar pa se je njemu zdelo samoumevno, saj ima že trinajst let naše državljanstvo. Sicer pa je bil rojen v mestu Millerovo pri Rostovu na Donu na jugu Rusije, kjer je pred 30 leti diplomiral na umetniški akademiji M. B. Grekova (smer dekorativna umetnost). Življenjska pot ga je preko Bolgarije pripeljala leta 1992 v Slovenijo, kjer v Ljubljani živi in dela. Njegovo ustvarjanje je na visoki kvalitetni ravni, ker pa mora tudi preživeti, ponuja svoje izdelke po ugodnih cenah. Njegovi izdelki so tudi dekorativni, ljudem všečni, predvsem so to ponavljajoči se motivi njegove muze, njegove žene. Tudi na tokratni razstavi so bili njeni portretni obrazi v ospredju. V njih se poleg zu-

nanje lepote kažejo tudi različna razpoloženja, čustva. V nasprotju z njegovimi prejšnjimi deli so tokratna bolj živa, kar kaže z barvo, pa tudi z risbo, na kateri je manj črt, večji poudarek je na razgibani ploskvi. Podobno velja tudi za slike iz narave, ki so bolj živahne, bolj eksplozivne, bolj barvite ali kot sam pravi: »Koncept mojih tokratnih slikarskih stvaritev presega tretjo dimenzijo, ki je mrtva, in vstopa v četrto, ki je živa, ki prekipeva v energiji«.

Kulturni dogodek je z narodnimi pesmimi popestril Ženski logaški godalni kvartet (tako jih je krstil predsednik društva likovnikov): Jerneja Mihelčič, Klara Tomazin, Krista Grdadolnik in Jacinta Mihelčič. Ob koncu je Janez Ovsec podaril Juriju Kravcovu Prešernove Poezije, iz njih pa pred tem prebral pesem Vso srečo ti želim. Razstava je bila odprta do 25. 2. 2014

Brane Pevec

JE PREŠEREN PONOVO »PREBUDIL« ZELENE OBLAKE?

Lani so prenovili prostore Grajskega parka v Gornjem Logatcu. Grajski park Vitez sedaj vključuje kavarno, otroško igrišče, igralnico, športna igrišča, piknik paviljon; prostori naj bi združevali kulturno ustvarjanje z zabavo. Tako je bilo samo vprašanje časa, kdaj bodo gostili literarno društvo Zeleni oblaki. Društvo je lani spomladi obhajalo deseto obletnico, potem pa ni bilo nič slišati o njem. Po slovenskem kulturnem prazniku, 9. svečana, so se zvečer zbrali v Grajskem parku: ob kaminu Marcel s svojo Ano, na drugi strani gost, letošnji dobitnik februarskega priznanja na področju kulture, Zdravko Novak, pri mizicah nasproti so se posedli Branka, Jože, Bojana, Ana, Mateja, Vladimir, Tim, Martina, Anja in Timon. Anja, ki nas je vodila skozi večerno dogajanje, je napovedala temo večera, ki je bila datumu primerna: France Prešeren, njegove pesmi in različne interpretacije le-teh. Prav posebno presenečenje je bila Martina, ki nam je pesmi, ki jih je prebiral Anja, predstavljala v španščini. Na vprašanje, kaj je najtežje pri prevajanju, je odgovorila, da ravno to, da sta si jezika tako različna. Mimogrede: Urška iz Povodnega moža je bila preimenovana v Ursulo. Poleg Povodnega moža smo slišali še marsikaj Prešernovega: od Gazel do delov Sonetnega venca, pa tudi avtorska dela članov Zelenih oblakov: od esaja (Tim) do pesmi v svojevrstno zvočnem Idri-

Foto: Brane Pevec

Zeleni oblaki so še vedno ustvarjalni.

skem narečju (Vladimir). Prešernov duh je tisti večer bdela nad kavarnico, kot je rekla Bojana »Vsi smo bili, smo in bomo Prešerni«. Večer je sklenil Marcel z njemu lastno interpretacijo Prešernove Glose, v kateri pesnik pravi, da »slep je, kdor se s petjem ukvarja, Kranjec moj (da) mu osle kaže, pevcu (da) vedno sreča laže, (tako) on živi, umrje brez dnarja«. Še prej pa je recitator povedal, da so Prešernove pesmi nekaj

nedosegljivo ustvarjenega, in če bo slovenstvo živelo še milijardo let, ga nihče ne bo presegel, kajpak, tudi zaradi časa, v katerem so pesmi nastajale. Brez glasbene spremljave tudi ta večer nismo ostali. Timon nam je z dušo in telesom na kitari zaigral vrsto svojih, pa tudi pesmi drugih avtorjev. Namesto zaključka: Zeleni oblaki se bodo zopet srečevali vsak prvi torek v mesecu.

Brane Pevec

RECEPT ZA DOBRO VOLJO

KONCERT PEVSKEGA SESTAVA PUSHLUSCHTAE

Mladost je norost. Pa še res je. Pa obstaja recept za to? Seveda. Vzamemo osem mladih nadobudnih in nadarjenih mladeničev, ki imajo izjemen božji dar - posluš, dodamo precejšnjo količino uglasenih glasov, potresemo z ravno pravšnjo mero razigranosti, premešamo in čisto na koncu dodamo malce navihanosti in prismuknjivosti. Vse skupaj postavimo na oder in pustimo vsaj dve uri vzhajati. Kaj nastane? Koncert skupine Pushluschteae. Po koncu njihovega nastopa si res lahko le obliznemo prste in rečemo: O, kako je bilo dobro. Še bi. Tako je mnenje vseh, ki so kdaj koli poslušali te zanimive mladce. Osem jih je. Njihova imena so Jernej Bradeško, Ambrož Kvartič, Bert Logar, Martin Logar, Ksaver Oberstar, Urban Pavlovčič, Gašper Sojar in Miha Sojar. Prihajajo od tu in tam, srečujejo pa se v Ljubljani. Družijo jih veselje do petja, nastopanja in druženja. So res nekaj posebnega, saj je vsak njihov nastop enkratni. Poslušalci ne morejo biti ravnodušni, saj so lahko mladi in starejši deležni glasbenega užitka. Pop, rock, združen s klasiko, moderno glasbo, jazzom. Lahko jih označimo za klasično tradicionalno slovensko a cappella formo moškega okteta. To pomeni novo razsežnost v svetu slovenskega petja. Poseben efekt znajo ustvariti z glasovi, ko jim le ti nadomestijo glasbene inštrumente. Njihov repertoar je zelo različen in tudi jezikovno raznobarven. V Rovtahn, od koder prihajata Martin in Bert Logar, so nastopili že drugič. V četrtek, 18. 2. 2015, v mesecu kulture, so pred skoraj polno dvorano pripravili pravo glasbeno sladico. Posebnost

Foto: arhiv Bert Logar

Koncert skupine Pushluschteae v Rovtahn je bil neverjetno dober.

njihovega nastopa je predvsem njihova spontanost. Tudi za govorne vloške poskrbijo kar sami in to spet na njim poseben način, prav nič ni vnaprej določeno. Tako, kot uglaseno delujejo na odru, tako uglaseni so tudi med seboj. Vsak posebej je enkratni, vsi skupaj so enkratni. Če je komu mar za nekaj glasbeno posebnega, naj si ogleda in posluša Pushluschteae. Prav gotovo bo to enkratna večerja in bo potešila še tako zahtevne glasbene apetite. Zakaj tako ime, prav gotovo ob koncu ne bo več vprašanje. Izmislili so si ga sami in, ker so tako posebni, je seveda ime tudi. Pomeni pa preprosto »pušlušte«. Pa dober tek, oprostite, dobro poslušanje želim.

Metka Bogataj

ZLATI UČENCI GLASBENE ŠOLE LOGATEC

TUDI LETOS Z ODLIČNIMI REZULTATI

Tako kot že vsa leta doslej, so se tudi v letošnjem šolskem letu učenci Glasbene šole Logatec pogumno podali na Tekmovanje mladih slovenskih glasbenikov. Najprej se je seveda treba predstaviti na regijskem tekmovanju, ki v letu 2015 piše že številko 18 in je potekalo od 9. do 13. februarja 2015 po različnih slovenskih regijah. Glasbena šola Logatec spada v regijo Okolica Ljubljane in Zasavja. Tekmovanje je bilo razpisano za discipline godalnih inštrumentov (violina, viola, violončelo in kontrabas), kitare, citer in komornih skupin s pihali.

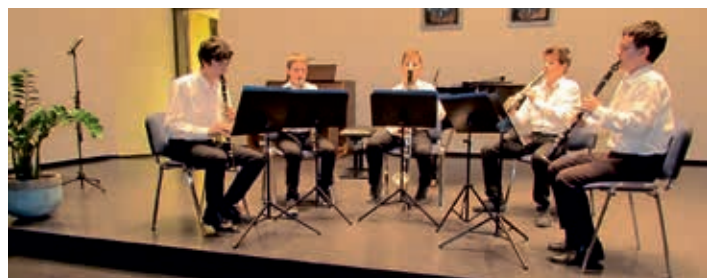
Iz Glasbene šole Logatec se je na tekmovanje prijavilo 8 učencev, trije kot solisti (kitara, citre, violončelo) in ena komorna skupina (kvintet klarinetov). Razveselil je že nastop prvega tekmovalca, mladega kitarista Iana Miklavčiča, ki je prejel zlato priznanje, 2. mesto in kar 97 točk od 100 možnih. Miklavčič je tekmoval na »domaćih tleh«, saj je tekmovanje v disciplini kitara 10. februarja potekalo v Glasbeni šoli Logatec. Drugo zlato priznanje je že naslednji dan Logatčanom prinesla citrarka Brigita Nagode. Točke zlatih priznanj učencev GŠ Logatec so še bolj dvignili fantje iz kvinteta klarinetov (Nik Marič, Žiga Lukančič, Maks Požarnik Vavken, Vid Treven in Luka Vovk), ki so prejeli kar 98 točk od 100 možnih, zase-

dli prvo mesto v svoji kategoriji in v disciplini komorne skupine s pihali prejeli še posebno nagrado za najbolj muzikalno in prepričljivo izvedbo svojega tekmovalnega programa. Tudi zadnji dan na regijskem tekmovanju, petek, 13. februarja, ni vraževerno ponagajal, saj smo se v Glasbeni šoli ponovno veselili zlatega priznanja (94 točk) v disciplini violončelo, še najbolj pa je bil slednjega vesel naš učenec Jernej Fir, ki si ga je priigral s svojim violončelom ob spremljavi profesorice klavirja, Lare Klun. Da je bila Glasbena šola Logatec na letošnjem 18. regijskem tekmovanju okolice Ljubljane in Zasavja tako zelo »pozlačena«, so poleg učencev - tekmovalcev k temu zelo veliko pripomogli mentorji vseh tekmovalcev, Miha Meglič, Kornelija Lovko, Marjan Grdadolnik in Peter Avšič. Zlato priznanje pa za vse naše učence in njihove mentorje ni le zelo lepa nagrada za odlično opravljeno delo, pač pa hkrati tudi motivacija za nadaljnje odlično delo, saj je zlato priznanje tudi vstopnica na 44. Državno tekmovanje mladih glasbenikov Republike Slovenije, ki se bo odvijalo od 9. do 20. marca 2015 na glasbenih šolah po primorski. Držimo pesti in zaželimmo najboljše!

Primož Malavašič, ravnatelj Glasbene šole Logatec

Citrarka Brigita Nagode je Logatčanom prinesla drugo zlato priznanje.

Na tekmovanje se je iz Logatca prijavil tudi kvintet klarinetov, ki je prejel kar 98 točk od 100.

Foto: arhiv GŠ Logatec

IZBOR KNJIŽNIH NOVOSTI V KNJIŽNICI LOGATEC

FEBRUAR 2015

LEPOSLOVJE

Slovensko

ČRESLOVNIK, Ivana: Koroška deklica Bajberli

FRANČIČ, Franjo: Samota

KOŠUTA, Miroslav: Zapisi na orošeno okno: [(1958-2014)] (spomini, dnevniki)

*KOMAT, Anton: Potniki na ladji norcev: umetnost preživetja (spomini, dnevniki)

KRAMBERGER, Taja: V tvojem objemu je prostor zame (poezija)

MARINČIČ, Katarina: Po njihovih besedah

NOVAK, Lenka Kaya: Dotik neskončnih strasti

OPREŠNIK, Marija: Uresničene iluzije

RUTAR, Dušan: Materina roka: nadaljevanje resnične zgodbe (spomini, dnevniki)

SIVEC, Ivan: Očetove zgodbe: spomini so zlati okvirji življenja (spomini, dnevniki)

UMEK, Evelina: Sidrišče spomina

Tuje

BALOGH, Mary: Poročni dogovor

BANNALEC, Jean-Luc: Neznani Gauvain: komisar Dupin razreši prvi primer

BOLOURI, Joanna: Sexznam

BOWDEN, Oliver: Assassin's creed. Renesansa (zgod. r.)/1

BYBEE, Catherine: Poročena do ponedeljka

BYBEE, Catherine: Soproga do sreče

CHASE, Loretta Lynda: Preračunljivka v žametu

COELHO, Paulo: Prešušstvo

DEVERAUX, Jude: Spreobrnjeno srce

DONALDSON, Julianne: Blackmoore

*GALLOWAY, Janice: Clara (biograf. r.)

GUHRKE, Laura Lee: In nato jo je poljubil

*HEIVOLL, Gaute: Preden zgorim

HOYT, Elizabeth: Polnočni vojvoda

JAMES, Henry: Zver v džungli in druge zgodbe (kratka proza)

JEFFRIES, Sabrina: Nikoli ne zapeljaj malopridneža

LONG, Julie Anne: Nevarnost naslade

MILAN, Courtney: V vojni z vojvodo

PHILLIPS, Carly: Popolna ljubezen

QUINN, Julia: Bliža se poroka: [osmi roman o Bridgertonovih]/8

STEIN, Gertrude: Uporabno znanje (antologije)

THOMAS, Sherry: Najsrečnejša dama v Londonu

TÖTH, Krisztina: Piksel: besedilno telo (kratka proza)

*TROJANOV, Ilija: Zbiralec svetov

*VOJNOVIĆ, Vladimir Nikolaevič: Moskva 2042

STROKOVNA LITERATURA

NOVOSTI

FEBRUAR 2015

Filozofija (1)

JUSTIN, Janez: Izbrani spisi: filozofija, semiotika, pragmatika

KOJÈVE, Alexandre: Tiranija in modrost in drugi spisi

Psihologija (159.9)

AMARA, HeatherAsh: Izurite se v božansko bojovnico: prelevite se v žensko, kakršna vam je bilo usojeno postati

CVETEK, Mateja: Živeti s čustvi: čustva, čustveno procesiranje in vseživljenjski čustveni razvoj

DE BONO, Edward: Enostavnost v razmišljanju: [začnite razmišljati hitreje in jasneje]

*PODGORNIK, Alenka: Psihične krize sodobnega človeka: sociološko - antropološka perspektiva in vpogled v psihoterapevtsko prakso

*REBULA-Tuta, Alenka: Vera vase: potovanje v nove svetove, ki jih še niste odkrili in ki prebujajo najlepše v življenju

Etika (17)

BUSCAGLIA, Leo F.: Rojeni za ljubezen: razglabljanja o ljubezni

MUSEK, Jan: Psihološki temelji družbe prihodnosti

Kršćanstvo (27)

ZAVALA, José María: Pater Pij: nepoznani čudeži svetnika s stigmami

Sociologija (31)

BOTTOMORE, Thomas Burton: Elite in družba

*GODINA, Vuk Vesna: Zablude postsocializma

Politika (32)

FERFILA, Bogomil: Poljska: iz tragične preteklosti v svetlo prihodnost

GAMS, Matjaž: Slovence strižejo: koliko stvari lahko enostavno izboljšamo: prvi del trilogije Zrcala resničnosti/1

Gospodarstvo (33)

LAPAJNE, Ivan: Kriza sistema: odsev časa: kje smo in kam gremo?

*SÁNCHEZ Bajo, Claudia B.: Kapital in past zadolževanja: zadružništvo kot alternativa

Socialno skrbstvo (36)

*HLEBEC, Valentina: Kakovost socialne oskrbe na domu: vrednotenje, podatki in priporočila

Biologija (57)

ŽIVELA evolucija!

Živalstvo (59)

GOGALA, Andrej: Čebele Slovenije

Alternativna medicina (615)

LANGENDOEN, John: Kinesiology taping: the essential step-by-step guide: taping for sports, fitness & daily life: 160 conditions & ailments

MIKLIČ, Maja: Joga za zdravo in sproščeno življenje

VERMA, Vinod: Zdravje je v nas: kako sem s pomočjo starodavnih modrosti in najnovejših znanstvenih dognanj premagal največjo krizo v svojem življenju

VERMA, Vinod: Ajurveda za notranjo ubranost: prehrana, spolna energija in zdravljenje

Kuharice (641)

SLADKORČKI: kuhamo slastno s sladkorno ali brez nje

Management (65)

BERGANT, Živko: Direktor, rarešen si: (pisma iz ozadja)

STAM, Jan Jacob: Polja skritih povezav v organizacijskih sistemih: delo s sistemskimi organizacijskimi postavitvami

Umetnost (7.0)

HODGE, Susie: Art: vse, kar morate vedeti o največjih umetnikih in njihovih delih

WAGNER, Richard: Umetnost in družba: izbrani spisi

Slikarstvo (75)

SMOLIČ, Nataša: Študija za portret sence, Francis Bacon

Glasba (78)

SIVEC, Ivan: Franc Mihelič: Glasba je moj čarobni svet

Film (791)

*URWAND, Ben: Hitlerjev pakt s Hollywoodom

Gledališče (792)

ROSELT, Jens: Fenomenologija gledališča

Literarna teorija (82.0)

HABJAN, Jernej: Literatura med dekonstrukcijo in teorijo

JENSTRLE-Doležal, Alenka: Avtor, tekst, kontekst, komunikacija: poglavja iz slovenske moderne

PINTARIČ, Miha: Bojevniki in trubadurji

ZWEIG, Stefan: Boj z demonom. Hölderlin

Geografija (91)

KLOPČIČ, Alenka: Od Lizbone do Montreala in San Diega: z dobrim namenom!

GEOGRAFIJA Slovenije (914)

TRIGLAVSKI ledenik

Turistični priročniki - Slovenija 91(036)

KUMER, Peter: Irska

Biografije (929)

*CELJSKI grofje: Grofje in knezi Celjski

Zgodovina (93/99)

RATEJ, Mateja: Ruski diptih: iz življenja ruske emigracije v Kraljevini SHS

Zgodovina Slovenija (949.712)

JEZERNIK, Božidar: Mesto brez spomina: javni spomeniki v Ljubljani

Še posebej opozarjamo na knjige z oznako*

Zima je pred vrati! Doma na toplem pa je tako fino brati!

Maja Gregorič

VEČER SLOVENSКИH IN DALMATINSKIH PRESENEČENJ

NABITO POLNA DVORANA NARODNEGA DOMA NAGRAJENA Z DODATKOM

Tanja in Ana bosta poslušalce popeljali v čudovito melodijo in besede iz filma Cvetje v jeseni – Ana interpretira odlomek, ko Janez zaprosi Meto za roko. Del programa bo posvečen dalmatinskim pesmim. – Tako je stalo v vabilu na obetavni glasbeni večer.

Ob silnem oglaševanju sem vse do dneva sv. Barbata (19. februarja) komaj zaznal napoved, da se bo prav tega večera zgodil slovensko-dalmatinski večer, napovedujoč srečanje s slovensko in dalmatinsko glasbo, glasbo, ki naj bi bila »ujeta v svet popolnosti«. Kako lepo se to sliši: svet popolnosti! Moram kar priznati najprej to, da je bil obisk resnično presenetljiv. V nabito polni dvorani Narodnega doma – da malokdaj tako – bi ne imel kam sesti, ko bi ne imel rezerviranega dopisniškega sedeža celo v prvi vrsti parterja (sicer meni najmanj mikaven sedež!).

Nakar se je presenetljivo prikazala Tanja Zajc Zupan, ujeta v črnino, – z liro v ro-

kah bi bila v svoji stasitosti prava pravca antična vestalka. Torej ne vestalka, pač pa svetlozroča, citre božajoča gostiteljica večera, s hčerko Ano, mično moderatorko večera, interpretatorko Cvetja v jeseni in recitatorko svojih pesmi, v zatesnjeni izmenoma v mini črnini in belini (družinski krog sta sklenila še ata zakulisni dejavnik in sin, skrbnik elektronsko zvočnih efektov). Skratka družinska zbranost. In da je familija prvič v Logatcu, tudi ni šlo mimo naših ušes.

Kajpak, prvič je bila v Logatcu tudi pevka domačih in tujih zelenčkov, Teja Saksida, učiteljica petja, sicer zaljubljena v rdečo črnino. Živopisen pa je bil spored, ki ga je širokoglasno prepevala nam in sebi v zadovoljstvo.

In končno, čeprav središčno presenečenje: sceno je prevzela v modrino odeta klapa Gallus – z imenom, namigujočim na našega velikega renesančnega skladatelja. Z nazivom klapa, z mandolinami in kitarami pa je mladostna razigranost zapisana dal-

matinskim vižam, ki koketirajo s čutnostjo in čustvenostjo širokih množic. Tako je bilo tudi med nami, še posebej ob Ruži crveni in njej podobnim, ki jih je bilo tistega večera v izobilju. Vrli solisti so pa očitno tekmovali med seboj, češ, kateri se nam bo bolj prikupil. In tudi vse to – prvič v Logatcu, kar se nam tudi ni pozabilo zaupati. Ja, kaj in kdo vse ni prvič v Logatcu!?

Nagneteno poslušalstvo v veliki dvorani Narodnega doma se je skozi dobro poldrugo uro spektakla zabavalo in se imelo lepo. In to je štel. Toliko celo, da slovensko-dalmatinski večer se ni končal z Ne diraj mojo ljubav, ampak z dodatkom V dolini tihi. In aplavzom ne konca ne kraja. Ja, čudovita publika, kot bi rekla gostiteljica večera cetrarka Tanja Zajc Zupan.

Po koncu dogodka, sem ujel na uho, da tega in takšnega manjka v Logatcu.

Torej: Tanja, Ana, Teja in Gallus, čim prej spet med Logatčane, da nam ne bo dolgčas.

Artemis

LIKOVNI SIMPOZIJ ZAPLANA

V vročih junijskih dneh lanskega leta je nastal Likovni simpozij Zaplana, katerega umetniško vodenje je prevzel akademski slikar Janez Kovačič, sodelovali pa so še: akademski slikar Janez Kovačič, slikar Vojko Gašperut, ki je že desetletje polnopravni član mednarodnega združenja slikarjev, ki slikajo z usti ali nogami, Franc Golob, Pija Krmavnar, Žiga Čakš skupaj z varovanci »Centra Dolfke Boštjančič« iz Drage pri Igu. Na Zaplani pričakujejo, da se bodo likovniki pri njih zbirali tudi letos in naslednja leta. Logatčanom pa so se predstavili na pravi zimski dan 3. februarja zvečer v Jožefovi dvorani Doma Marije in Martine. Na odprtje je prišlo veliko stanovalcev doma in kljub sneženju tudi precej zunanjih obiskovalcev. Slikarje in njihova dela je predstavila likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn. Posebna zahvala gre pobudniku te prve likovne razstave v Jožefovi dvorani Štefanu Škafarju, ki je tudi nabavil obesila. Za koordinacijo dogodka in obveščanje o njem je poskrbel predsednik Društva likovnikov Logatec Janez Ovsec, zahvala pa gre tudi neutrudni Leonidi Župančič, ki je poskrbela za protokol otvoritve razstave in pogostitev. Razstava je bila na ogled do 25. februarja. Tako, led je prebit, čakamo naslednjo!

Brane Pevec

Simpozij Zaplana bo v Logatcu, upamo, kmalu ponovno razstavljal.

SODOBNI PUST - PRINAŠALEC ZIME, NE POMLADI

PUSTNE ŠEME TUDI V ROVTAH

Foto: Gregor Udovič

Pustu je letos preostalo le šemljenje in uživanje v pustnih dobrotah. V Rovtah smo videli tudi škoromate.

Tok naravnih zakonitosti je včasih malo čuden. Nravni tek letnih časov je bil do sedaj vedno enak, poletju je sledila jesen, tej zima in nato pomlad. Letos bi lahko rekli, da je vrstni red pomešan, tako kot je pomešano vse na tej naši ljubi zemlji. Morda bi veljalo letnim časom spremeniti vrstni red ali pa jih mogoče preimenovati. Vsi dosedanja svetniki, ki so narekovali in pogojevali naravne dogodke, so izgubili svojo moč. Kako tudi ne. Valentin nam letos ni prinesel ključev od korenin, pust pa tudi ni pregnal zime, marveč jo je kvečjemu prignal. Zimo je namreč pregnal že sveti Miklavž. Pustu je letos preostalo le šemljenje in uživanje v pustnih dobrotah. Tega običaja pa mu ne more vzeti še tako zmešano vreme. Tudi v Rovtah je pust še ohranil svojo prvobitnost, čeprav bi lahko glede na to, da živimo na vasi, običaj bolj zaživel in skušal ohraniti tisto, kar pust je. Tega smo se zavedali tudi v šoli, kajti letos smo dobršen del pustnega tedna namenili pustnim običajem v naši bližnji pa tudi daljni okolici (pa saj

Slovenija cela ni zelo velika, kajne). Pust je namreč tesno povezan z običaji posameznih pokrajin. Učenci so zelo lepo predstavili vse glavne pustne like, ki jih poznamo v Sloveniji, pa tudi preko njenih meja se o njih govori. Vsaj kurenti tako radi potujejo z našimi športniki in se z njimi veselijo velikih uspehov na raznih tekmovanjih. V pičlih štirih šolskih urah so učenci pod vodstvom marljivih in iznajdljivih mentorjev izdelali maske, spekli pustne dobrote, se naučili pustnih pesmi in plesov. Tako so za oder ob koncu dneva priletele slivniške čarovnice z podmladkom, kurenti s Ptujja tudi niso pozabili robčkov in zvoncev, laufarji iz Cerknega so sicer nekaj svojih likov pustili doma, a vseeno imenitno predstavili svoj kraj, v malce dlje so doma škoromati, ki so s pisanimi kapami in harmoniko popestrili že tako veselo razpoloženje. V vodah Cerkniškega jezera se je skrival Jezerko. Plesno recitacijski vložek pa so dodali tudi zajčki, ki so nas učili, kako se skrbi za zobe, čeprav si maskara, in kravice, ki so lahko nekomu

tudi ljubice, pa čeprav so krave. Vse te dejavnosti vključno s predstavitev ob koncu kulturnega dneva so dokaz, da je med nami še živ občutek za našo preteklo kulturno dediščino, da jo še znamo ceniti in prenesti na bodoče rodove. Naša kulturno zelo bogata dežela v svojih nedrjih skriva mnogo bogastva, ki ga ne smemo za vsako ceno izgubiti ali poriniti v pozabo, češ, kaj bi s tem. To ni moderno, tega nas je sram. Če nas bi bilo tega sram, nas je sram nas samih. Popoldne so se maskare lahko sprostile v zabavnem delu, kajti devetošolci so prav za vse pripravili imeniten pustni ples, rajanje, izbor najlepše maske in večer zaključili kar se da veselo. Kajti sledila je resna, postna pepelnična sredo, ko pust pospravi svojo šaro v skrinjo, maske se snamejo. Upamo lahko le, da jo snamejo prav vsi, tudi tisti, ki jo nosijo celo leto.

Metka Bogataj

»MOŽNOSTI JE TREBA IZKORISTITI IN SI ŠIRITI OBZORJA.«

POGOVOR Z DIMITRIJEM PAHORJEM, DIJAKOM GIMNAZIJE IDRİJA

Dimitrij Pahor, dijak Gimnazije Jurija Vege v Idriji, po osnovni šoli ni želel v Ljubljano, ampak se je odločil za gimnazijo v manjšem kraju, Idriji, in ni mu žal. V času obiskovanja gimnazije je sodeloval pri več mednarodnih projektih, ki so mu pomagali tudi pri odločitvi za študij. Svoje izkušnje gimnazijca je delil tudi z bralci Logaških novic.

Dimitrij, si bodoči maturant Gimnazije Jurija Vege v Idriji. Zakaj si se po osnovni šoli odločil za gimnazijo v Idriji?

Ni me ravno vlekel v Ljubljano, v prestolnico. Želel sem v nek manjši kraj in odločil sem se za Idrijo. Niso me prepričali prijatelji, znanci, niti kakšen poseben program. Je pa res, da sem o gimnaziji v Idriji slišal zgolj pozitivne komentarje. In tudi zato sem se odločil za Idrijo.

Kaj je tista prednost, ki ti jo da gimnazijski program? Kaj je zate osebno največji plus gimnazije?

Največji plus mi je to, da sem dobil zares široko izobrazbo. Zdaj, ko gre proti koncu, še bolj razmišljam, koliko enega znanja, na različnih področjih, sem dobil. Na šoli srečujem super ljudi, od profesorjev do sošolcev. Moram reči, da nimam povsem vsakdanjih sošolcev. Tako da sem, poleg ogromno znanja, dobil tudi ogromno življenjskih izkušenj.

Vpisal si splošni gimnazijski program, koliko jezikov govoriš?

Ja, končujem program splošna gimnazija, učim se dva jezika. Angleščina je obvezna, potem pa sem si izbral še italijanščino. Dijakom je na izbiro španščina, nemščina in italijanščina.

Si zelo aktiven dijak. Dvakrat si sodeloval pri projektu MUNOG v Nemčiji. Kaj je ta projekt, kako poteka, kdo se ga lahko udeleži?

To je mednarodni projekt, ki se dogaja v Evropi, udeleženci pa so z vsega sveta. Projekt je tak, da se zberejo dijaki v enem mestu, jaz sem bil v nemškem mestu Goldberg blizu Stuttgarta, in debatirajo o političnih temah in svetovnih problemih na način, kot poteka razprava v Združenih narodih. V bistvu gre za simulacijo ZN, saj v debati zagovarjaš stališča države, ki jo predstavljaš, ob tem pa seveda pridobivaš znanja in veščine argumentirane debate, pridobivaš na govornih

Foto: arhiv Dimitrija Pahorja

Dimitrij Pahor, 3. v 2. vrsti z leve: »Pri Japoncih me je najbolj navdušila njihova urejenost in delavnost.«

spodobnostih, veščinah nastopanja. V prostem času pa spoznaš mesto, kjer dogodek poteka. Je super doživetje. Ne manjka niti zabave. Gimnazija Idrija ima v programu že stalno mesto. Projekti potekajo v več mestih po Evropi skozi celo leto. Kot rečeno, naša gimnazija ima stalno mesto v nemškem programu. Bili smo tudi dvakrat v Budimpešti, za drugo leto jih vabijo v Rim. Projekti pa v vseh mestih potekajo po istih principih.

Pa šolski izbor kandidatov?

V bistvu je pomembno predvsem, da obvladaš tuji jezik, konkretno angleščino, in da te stvari seveda zanimajo. Mene so vprašali, ali bi se udeležil projekta. Ni nekega izbirnega postopka.

V sklopu povezave Idrije in japonske Minamate si se udeležil menjave dijakov idrijske gimnazije in srednje šole v Minamati. Lahko malce podrobneje opišeš, kako je potekala ta izmenjava? Kaj ste počeli, kje ste bivali?

Projekt se je začel s povezovanjem Idrijske občine z občino Minamata na Japonskem. Obe občini namreč družijo zgodovina, povezana z živim srebrom. V bistvu gre za program kulturne dediščine, povezane z živim srebrom. Šlo je za izmenjavo; najprej smo mi gostili Japonce, nato smo jim obisk vrnil, tam smo bili devet dni. Na Japonsko nas je odpotovalo šest dijakov, tistih, ki smo gostili Japonce. Stroške smo krili sami, se je pa profesorica, ki nas je spremljala, res trudila, da so bili stroški najnižji možni. Obiskali smo Osako, Kjoto, Hirošimo in Minamato. Res smo ogromno stvari videli in obiskali. Biva-

li smo v hostlih in tudi pri družinah dijakov. Najdlje smo bili v Minamati, kjer smo se pogovarjali predvsem o povezanosti naših mest v povezavi z živim srebrom, veliko smo izvedeli o minamatski bolezni - gre za neke vrste okvaro živčnega sistema zaradi zastrupitve z živim srebrom. Posebna izkušnja je bil obisk tamkajšnje srednje šole, kjer so nas sprejeli kot svetovne zvezdnike.

Kaj te je na Japonskem najbolj navdušilo?

Najbolj me je navdušila njihova urejenost in delavnost, tudi njihov način razmišljanja je popolnoma drugačen od našega. Te lastnosti Japoncev se tudi odražajo v urejenosti mest in bivališč, kjer vse funkcionira tako, kot mora. Navdušila so me tudi njihova električna stranišča, ki avtomatsko spustijo vodo, predvajajo glasbo in so ogrevana. Zjutraj je bilo najboljša to, da te ni čakala mrzla WC školjka.

Za nadaljnji študij si se verjetno že odločil. So vse te izkušnje igrale vlogo pri tvoji odločitvi?

Odločil sem se za študij mednarodnih odnosov na Fakulteti za družbene vede. Seveda so vse te izkušnje pri mednarodnih projektih pripomogle k moji odločitvi. Zato sem hvalen, da sem vse to doživel, se udeležil vseh teh dogodkov.

Kaj bi svetoval dijakom, ki razmišljajo, da bi izkoristili možnosti izmenjave?

Svetujem jim, naj izkoristijo možnosti, ki se jim ponujajo. Potrebno jih je izkoristiti in si razširiti obzorja.

Jure Vodnik

JE POD ISTIM SONCEM OTROŠTVO LAHKO TAKO DRUGAČNO?

COMENIUS O ŽIVLJENJU MLADIH V SLOVENIJI IN SUDANU

Foto: Patricija Pirnar in Veronika Istenič, 7. b.

Obiskovalci so se lahko preizkusili tudi v izdelavi glinenega sonca.

Pod tem naslovom je v sredo, 18. 2., na osnovni šoli 8 talcev zaživela fotografska razstava Bojane Pivk-Križnar in Toma Križnarja, za kar so poskrbele učiteljice in učenke ekipe Comenius v sklopu projekta *We all smile in the same language* (sln. V vseh jezikih je nasmeh enak). Za uvod k odprtju razstave so nas učenci z glasbo, s plesom in z besedami postavili na pisan most med otroki pri nas in v Republiki Sudan. Čeprav so rdeča nit razstave fotografije, ki jim je umetnostna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn strokovno ubesedila izpovedno moč, so se lahko življenju v Republiki Sudan obiskovalci približali tudi z dvema značilnima vrstama čaja, z okusanjem praženih arašidov in bučnih semen, z ogledom filma *Good lie/ Dobra laž* ali s poslušanjem pravljice *Mavrični deklici* in tudi z izdelavo glinenega sonca, ob nakupu katerega polovico sonca prejmeš, drugo polovico pa pokloniš nekomu v Afriki. Spremljajoča razstava v vitrinah vodi od glasbil, hrane, orodja, nakita, igrač ... vse do zgovorne fotografije dveh otrok ob vodi, ki je vse prej kot čista.

Učiteljice in učenke ekipe Comenius so želele prek tematskih sklopov fotografij prikazati, kako različno je odraščanje otrok pri nas in v Sudanu, pa tudi koliko se lahko drug od drugega naučimo. Potekala je tudi okrogla miza

– o tem, da bi lahko mladi svoj prosti čas bolj kakovostno preživljali, če bi se lahko družili v mladinskem centru v Logatcu, so se tri naše učenke pogovarjale z županom Bertom Menardom, ki je bil ideji o prostoru za mlade naklonjen.

Fotografska razstava bo še nekaj časa na ogled na naši šoli. S pomočjo razstave zbiramo tudi prostovoljne prispevke, in sicer za fotografijo velikosti 60 cm x 40 cm - 40 EUR; 21 cm x 14 cm pa 10 EUR. Zbrani denar bomo v prvi vrsti namenili izobraževanju otrok na prikazanih ogroženih območjih ter širjenju njihove resnice. Naša srčna želja je ustanoviti podružnično šolo, s katero bi otroci dveh celin z roko v roki stopali v boljše prihodnost.

Razstava pa bo pot nadaljevala tudi po drugih osnovnih šolah, ki bodo želele sodelovati, vključeno bo didaktično gradivo, na šoli bodo potrebovali le prostor in nekaj dobre volje.

Vse nadaljnje informacije o postavitvi razstave in o želenih fotografijah dobite na elektronskem naslovu: comenius.slovenija@gmail.com.

Ekipe Comenius

Foto: Matěj Golob

Razstava prikazuje življenje otrok v Sudanu.

VARNO, DA NE BO NEVARNO

O SVETU ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU

Pogovora in učenja na področju prometne varnosti ni nikdar preveč. Temu mnenju v prid govori tudi to, da se kljub vsem akcijam na cesti poškoduje ali celo umre preveč ljudi. Tega se dobro zavedajo tudi v Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, katerega člani prihajajo iz različnih področij delovanja. Tu imajo posebno mesto vrtci in šole. Tem je tudi namenjen dobršen del vseh dejavnosti. Družina in nato vrtec ter šola so osnovne celice, kjer se zavedanje o pomembnosti varnosti v prometu začne. Najprej predvsem z zgledom, nato pa s poučevanjem in izobraževanjem. Člani SPV in njihovi sodelavci redno spremljajo delo, se vanj vključujejo in svetujejo. Celotno šolsko leto se dejavno vključujejo v vzgojno izobraževalni proces tako v vrtcih, kot v šolah. Jeseni so v prvih dneh šole varovali predvsem malčke, ki so razposajeno prvič vstopali v šolo. Vse tri OŠ so bile v to vključene, kajti vsak posamezen kraj ima svoje specifične posebnosti, katerim je treba nameniti pozornost. V Logatcu je veliko prometa, v Rovtahn in drugih vaseh pa je problem predvsem ozko cestišče, neprimerni prostori za ustavljanje avtobusov, prehodi za pešce in podobno. Zima je prinesla tudi na tem področju precej nevšečnosti. Slaba vidljivost, krajši dan, megla in padavine so varnost na cesti močno poslabšali. Temu so botrovale tudi slabše očiščene prometne površine, predvsem pločniki. Hoditi po taki površini, ki je lahko tudi spolzka ter zelo ozka, je nevarno predvsem za starostnike in otroke. Zato je bil v tem času

velik poudarek biti na cesti viden, osvetljen z odsevnimi telesi in občutljivejše skupine tudi v spremstvu odrasle osebe. O vožnji voznikov v takih razmerah pa kljub opozarjanju ne gre izgubljati besed. Mnogi še vedno ne vedo, da na cesti niso sami. Tudi otroci pa naj bi se kljub svoji mladosti in razposajenosti zavedali, da cesta ni sankališče in drsališče in naj se raje odpravijo na bližnji hrib. Prav tako v SPV opozarjajo na pogosto nepravilno parkiranje vozil, ki mnogokrat zapirajo in preprečujejo pešcem varno gibanje po njim namenjenim površinam. Ob koncu pa ne gre spregledati tudi trenutno aktualne akcije 40 dni brez alkohola. Res je dobrodošla, a na cesti ne velja. Velja pravilo: Na cesti 365 dni brez alkohola. Za konec pa morda sedaj že ne več tako primerno opozorilo, a morda le, da je občinski inšpektor in občinsko redarstvo pri nadzoru javnih cest ugotovilo več kršitev odmetavanja snega na cesto. Gre za precej nevarno situacijo, saj se to dogaja na že spluženih cestah in takrat vozniki ne pričakujejo snega na cesti. Dogaja se, da voznik vozi po spluženi cesti s povprečno hitrostjo 60 km/h, potem pa kar naenkrat naleti na gmoto snega na cesti, ki ga je odmetal sosed. To povzroči, da vozilo izgubi trdno podlago s cestiščem, zgodijo pa se tudi hitre reakcije voznika, ki lahko vodijo v prometno nesrečo. Globa za odmetavanje snega na cesto je 1000 EUR. Zavedanje o varnosti je pogosto življenjskega pomena. Mislim, da se strinjate.

Metka Bogataj

DRUŠTVO ZA ZDRAVILNE RASTLINE OGNJIČ LOGATEC

»SMO ODPRTO DRUŠTVO IN NAS ZDRUŽUJEJO SAME ZDRAVE STVARI.«

Tako je na 8. občnem zboru Ognjiča Logatec v torek, 10. Februarja, o društvu spregovorila predsednica Metka Rupnik ter nadaljevala: »Veliko smo se naučili v teh letih, marsikje smo že bili, veliko gostov smo imeli, pogovarjali smo se o marsičem. Lani smo kupili destilator, zaživel na internetu. Smo društvo, ki postaja vedno mlajše, trenutno nas je v društvu okoli 140. Pri nas ste vedno dobrodošli«. Po končanih »obveznih« točkah, ki pritečejo vsakemu občnemu zboru, je bil čas za pogovor o planu dela za letošnje leto. Pestro bo: najmanj šest predavanj, tečaji oz. izobraževanje za tiste, ki so se z Ognjičem začeli družiti nedavno ali pa tiste, ki bi radi svoje znanje obnovili. V maju pa na prosto: čas je za izmenjavo sadik in semen, šlo se bo na teren v okolico, ker je tak način spoznavanja zelišč najboljši. Junija ali julija bo na vrsti ekskurzija na Belajevo domačijo v Kačicah na Krasu, kjer je moč videti več kot 130 vrst zdravilnih rastlin in začimbnic. Potem je čas, ko se zeliščarji porazgubijo po livadah in travnikih, zadnji teden v avgustu pa že vabi Grajski park Vitez na Logaško poletje, kjer je prostor tudi za Ognjičeve pridelke. Nakar jeseni še kakšen sestanek, predavanje, predstavitev in že je čas za decembrsko čajanko, ki se konča s skromno obdaritvijo in z željo, da se v letu 2016 zopet srečujemo. Takole na kratko

Foto: Brane Pevec

Ob zaključku občnega zbora smo lahko preizkusili Pogorevčeve izdelke.

o načrtih za letošnje leto. Več pa na spletni strani ognjic-logatec.si. Tam si lahko ogledate tudi plan za naslednje dni, mesece. Če s spletom »še niste na ti«, potem so vam na voljo še video strani na LEP-u. Sicer pa je bilo tistega večera kar živahno. Še pred skupščino se je predstavil oljar in

čebelar Konrad Pogorevc, doma iz Štajerskega konca. Predstavil nam je svoje proizvode, predvsem različne vrste olj, po koncu zbora pa smo lahko njegove pridelke tudi preizkusili.

Brane Pevec

SONČNO-SNEŽNI TRADICIONALNI POHOD

ČAVEN-MALA GORA PREDMEJA

Foto: Boštjan Avgustinčič

Letos se je zaradi obilnega snega na Čaven povzpelo le 10 pogumnejših planincev.

Na Prešernov dan se logaški planinci redno udeležimo tradicionalnega pohoda na Čaven. Običajno se ga udeležimo v velikem številu. Letos pa je dva dni prej sneg obilno pobelil naše kraje.

Vremenska napoved ni bila čisto jasna, pa se je veliko planincev odločilo, da bo ostalo doma. Škoda, bil je čudovit sončen zimski dan. Deset pogumnejših pa smo na Predmeji pod vodstvom Nejca Rusa zagazili v

svež sneg in po uri in pol pošteno ogreti prišli pred kočo na Čavnu na višini 1242m. Nismo bili sami, kar nekaj planincev je že uživalo na soncu. Vzeli smo si nekaj časa za počitek in malico, nato pa odločili, da ne gremo še domov. Le kam bi se še dalo iti? Prišli so planinci iz smeri Male gore in nam povedali, da je pot tja dol kar dobro zgažena. Hura! Vzeli smo pot pod noge in bili čez dvajset minut že pred kočo na Mali gori v lasti PD Kamnje na višini 1083m. Koča stoji na planoti pod Čavnom, kjer so domačini včasih imeli poletna zavetišča za čas, ko se je vršila košnja. Prijazni oskrbnik nam je ponudil čaj in nekaj »krepkega«. Seveda ni nihče odklonil. Kaj pa sedaj? Naj se vrnemo nazaj v hrib? Ni nam bilo treba! Povedali so nam, da se na Predmejo lahko vrnemo po Srednječavenski planinski poti. Nobeden od nas še ni hodil po njej! To bo pa zanimivo! Pot je presegla vsa pričakovanja. Hoja po njej ni težka in nudi celo panoramo prelepih razgledov na Vipavsko dolino. Speljana je pod grebenom Čavenskega pogorja od vasi Vitovlje do Predmeje. Mi smo se priključili nanjo nekje na sredini. Pred predori na cesti Lokavec-Predmeja po približno dveh urah smo jo zapustili. Po cesti smo se morali še malo potruditi navzgor in že smo bili nazaj na Predmeji. Na zaključku smo se vsi strinjali, da smo preživeli prekrasen zimski dan.

Alenka Mrak, predsednica PD Logatec

VALENTINOV PLES V MASKAH

Valentinova sobota se je zbudila v deževno jutro. Čisto navaden februarški dan. Pa vendar povsem drugačen. Povsod srčki, rožice, rdeča barva ... in čarovnice, dobre vile, super junaki, Indijanci ... Seveda, bila je pustna sobota!

In ker smo članice šolskega sklada Ježek polne idej in pripravljenosti za delo, smo skupaj s športnim društvom SuperPolh in OŠ 8 talcev Logatec pripravile pustni ples za naše otroke. Malo zaskrbljeno smo gledale skozi okno, ker ni in ni bilo sončka. A konec koncev, kaj pa nam bo nekaj kapljic dežja? Otroci so navdušeno krenili v povorki po ulicah Logatca in dobre volje pritekli nazaj v šolsko telovadnico, kjer so z animatorji Superpolha nadaljevali pustno rajanje, članice Ježka pa smo jih postregle s krofi, čajem in ... srečkami! To pa je nekaj – pustni srečelov! Hvala vsem, ki

so prispevali dobitke in tako pomagali pri zbiranju denarja za šolski sklad. Hvala vsem staršem, ki so pripeljali svoje male in malo večje maskare ter se nasmejani še sami pridružili našemu rajanju. Hvala ŠD Polh za pomoč pri organizaciji in izvedbi plesa. Hvala tudi šoli, ker podpira vse naše projekte, in hvala vsem mojim sočlanicam za veliko srce in odlično sodelovanje.

In prišel je večer, naš ples v maskah se je končal, verjamem, da so maskarce utrujene, a vesele popadale v posteljo. Mi pa gremo naprej. Konec neke zgodbe da prostor novemu začetku, novim idejam. Treba je imeti samo odprto srce za sočloveka in roke, pripravljene za dobra dela.

Nataša Pejič

»UMETNOST BOGATI ŽIVLJENJE S SVOBODNIM RAZMIŠLJANJEM.«

ZDRAVKO NOVAK, FEBRUARSKI NAGRAJENEC NA PODROČJU KULTURE

Dobitnik Februarskega priznanja za življenjsko delo na področju kulture, Zdravko Novak, je v 35 letih delovanja, skupaj s pevci, prejel številne nagrade in priznanja. Vsakega posebej se je razveselil. Največja nagrada zanj pa je, da pevci tudi po 35 letih njegovega dela v šoli še vedno enako zavzeto in z veseljem obiskujejo zborovsko petje. In tudi zato Zdravko Novak leto za letom lahko snuje nove načrte in zborovske projekte.

Prejeli ste februarско priznanje za življenjsko delo na področju kulture. Kaj vam priznanje pomeni?

Februarskega priznanja sem se zelo razveselil. Najprej zato, ker so me zanj predlagali moji kolegi in kolegice učitelji ter vodstvo OŠ Tabor. Hvaležen sem za to, saj kaže, da so opazili in cenijo moje delo. Priznanje delim z mnogimi generacijami mojih zborovskih pevcev, šolskih in odraslih zborov, vanj je zapisano veliko odličnih, ustvarjalnih in veselih zborovskih dogodkov. Priznanje pomeni tudi upanje, da bo umetnost na naši šoli tudi v bodoče imela prostor, ki si ga zasluži, da bomo nadaljevalci odlične tradicije in bogate ustvarjalnosti, ki je šoli prinesla naziv Kulturna šola.

Vaše življenje je neločljivo povezano z glasbo, petjem. Slednje povezujete in prepletate z ostalimi umetnostmi, pa vendar je verjetno tista 'ena' umetnost, ustvarjanje, ki vam je posebej pri srcu?

»Moja« umetnost je glasba. Imam srečo, glasba je povezana tudi s poklicem in delom, ki ga opravljam. Znotraj glasbe je velik del moje pozornosti namenjen t. i. umetniški glasbi, še posebej zborovski. Moram pa reči, da imam rad tudi druge vrste umetnosti, likovno, gledališče, literatura me zna zelo prevzeti, umetniški ples, balet ... Pogosto so prav srečanja s temi vrstami umetnosti navdih za nove glasbene projekte, ki jih največkrat snujeva z mojo ženo Branko.

Vodite tako otroške, mladinske kot odrasle pevske zборе. Kako poteka prehod med generacijami? Je veliko mladih, ki ostanejo zvesti zborovskemu petju tudi v odrasli dobi?

Trenutno je čas, ko vodim samo otroške in mladinske zборе. Letos v treh zborih poje cca 110 pevcev. Na prehodu iz 5. v 6. ra-

Foto: arhiv Zdravka Novaka

Zdravko Novak, februarски nagrajenec: »Glasba se močno dotakne otrok. Je univerzalna umetnost, razumljiva vsem.«

zred, ko pevci iz otroškega zbora pridejo v MPZ, skoraj ni osipa. Kakšna generacija je številčnejša, druga malo manjša, ampak navadno za devetarji, ki odidejo, pride v zbor prav tako število šestarjev. Kar veliko pevcev srečujem v odraslih zborih na Logaškem in drugod, pogosto pojejo tudi v srednjih šolah, na fakultetah, posebej pa sem ponosen, da se kar veliko število mojih pevcev profesionalno ukvarja z glasbo, tudi petjem.

Z zbori ste med rednimi prejemniki nagrad, vabijo vas k sodelovanju pri številnih odmevnih projektih. Lahko iz-

postavite nekaj dosežkov, na katere ste posebej ponosni?

V več kot 35 letih dela je seveda tudi nagrad in uspehov kar nekaj. Povedati pa moram, da je bilo moje delo vselej najprej usmerjeno v navduševanje nad glasbo. Generacijam mojih pevcev sem želel dajati najboljše in jim povedati, da je ukvarjanje z glasbo nekaj najlepšega na tem svetu. Da je lepo slišati sebe z drugimi, se uglasiti z njimi ... S strokovnim delom pridejo tudi uspehi in mi s pevci smo bili uspešni na državnih, regijskih in območnih glasbenih, prireditvah. Na kaj sem ponosen – najbolj na to, da pevci tudi po 35 letih mojega dela

v šoli, še vedno enako zavzeto in z veseljem obiskujejo zborovsko petje.

Kakšni pa so vaši načrti za prihodnost. Načrtujete kakšen projekt, gostovanja?

Moje delo se s prejemom priznanja ne končuje. Pred mano je še kar nekaj delovnih let, izzivov. Ne delam dolgoročnih načrtov. Posvečam se sedANJI sezoni in ta prinaša izvedbo glasbene pravljice z OPZ Hotedršica in »strašni« koncert z OPZ OŠ Tabor. Gre za dva večerna glasbena dogodka, ki zahtevata od malih pevcev zelo veliko zbrane in natančnega glasbenega dela. Pa revijevskih zborov se bomo udeležili in do jeseni pripravili nove načrte. Življenje vselej na pot prinese tudi kakšno presenečenje.

Dotakniva se še vašega poklica. Ste učitelj glasbene umetnosti na OŠ Tabor. V laični javnosti, smo pogosto priča debatam, da se predmetom kot so glasbena, likovna umetnost daje preveč poudarka, se od otrok preveč zahteva, in seveda tudi obratno, da so ta področja še vedno zapostavljena. Vaše mnenje?

Za vašo trditev, da se umetniškim predme-

tom daje preveč pozornosti, še nisem slišal. Se pa v moji 35-letni učiteljski praksi v šolah kar naprej soočamo z zmanjševanjem ur pouka umetniških predmetov. In meni to ni všeč. Prepričan sem, da so zaradi umetnosti naši učenci bogatejši in uspešnejši. Umetnost širi obzorja, bogati življenje s svobodnim razmišljanjem. Ukvarjanje z umetnostjo pri otrocih razvija osebno in kolektivno ustvarjalnost. Petje v zboru npr. povečuje pri otrocih zbranost, otroci se učijo dela v skupini, sodelovanja in medsebojnega zaupanja. Skratka – pridobijo nekatere sposobnosti, ki jih drugje ne morejo. Zato – čim več umetnosti v šole!

Tako pri pouku kot pri petju v zboru sta potrebna vaja in trdo delo. Kako motivirate, predvsem najmlajše, da vztrajajo, lahko bi rekli, da glasbo sprejmejo za svojo?

Glasba se močno dotakne otrok. Je univerzalna umetnost, razumljiva vsem. Pri delu v šoli in zborih sem iskren. Izhajam iz svoje ljubezni do glasbe, ki jo delim učencem. Potrebno je izbrati tudi pravi program skladb, ki je mladim v izziv in veselje.

Včasih je težko, takrat pomagajo starši in premostimo kakšno težavnejše obdobje. Sodelovanje s starši otrok je zelo pomembno pri našem delu in sam imam pri tem veliko srečo. Ob tej priložnosti se staršem iskreno zahvaljujem za sodelovanje. Prav tako vsem mojim ravnateljem in ravnateljicam, ki so vedno z razumevanjem sprejeli moje načrte in jih pomagali uresničiti.

Ob vseh dejavnostih verjetno ne ostane veliko prostega časa, pa vendar. S čim si vi, kot pravimo, napolnite baterije?

Z glasbo ... Največkrat! Z obiski koncertov. Pa film imam rad, gledališče, balet ... veliko umetnosti me vedno pomiri. Tudi umetnost na potovanjih. Narava napolni moje baterije drugače, posebej morje na »mojem« otoku. Pa družina in prijatelji ... Za vse moje želje pravzaprav zmanjka časa. Ampak saj to je pravzaprav smisel življenja, mar ne?!

Jure Vodnik

PUST V GALIJI

Na pustni torek zvečer smo bili priče manjšega škandala v Pizzeriji Galija v Logatcu. Neznani zapriseženi privrženec javne morale je namreč poklical policijo in prijavil, da se v Galiji zadržuje ženska sumljivih vrednot, ki naj bi ponujala

Foto: Gvido Komar

Prijateljico nočnih uličnih svetilk je policistka obvladala s strokovnim prijemom in jo aretirala.

nezakonite storitve. Odzivni čas logaške policije je bil rekordno hiter. Poslali so mlado policistko zaradi narave morebitnega osebnega pregleda. Nenaravno veselo prijateljico nočnih uličnih svetilk je policistka obvladala s strokovnim prijemom in jo aretirala. Znanec je poklical tudi mene, ljubiteljskega raziskovalnega novinarja, da sem zadevo poslikal in pravočasno obvestil javnost. Iz zaupnih virov sem izvedel, da gre za mlado prikupno (kar je razvidno iz fotografije) blond »babuško« iz Ukrajine, ki je s pomočjo špediterskega lobija pred vojno vihro poiskala zavetje v Sloveniji. V Galiji je menda brez sramu ponujala erotične usluge. Med stalnimi gosti je vladalo precejšnje zanimanje, saj je bil njen program po diskontnih cenah. Deklina je menda obvladala celo dve slovenski besedi, ki se ju je naučila iz napisa na nihajnih vratih WC-ja poleg počivališča za šoferje blizu Madžarske: »Rini« in »Vleci«. Poleg omenjenih prekrškov jo bo policistka ovadila tudi zaradi tega, ker je vlekla na javnem mestu in to »prešvercan« cigaret.

P.S. Da gre za zelo izkušeno, prekanjeno in podjetno prodajalko ljubezni nam razkriva podatek iz zaupnega vira, ki pravi, da je ukrajinska »samostojna« podjetnica zaradi množičnega in nenehnega odjema njenih nežnosti svoje storitve obračunavala kar s taximetrom! Prva v Sloveniji!

Gvido Komar

»DLJE KO ŽIVIM, BOLJ SPOZNAVAM, DA JE KULTURA VSEPOVSOD.«

VANDA LAVRIČ, FEBRUARSKA NAGRAJENKA ZA KULTURO

Ponavadi nagrajence na podelitvi februarских priznanj, ki jih občina izbranim podeli vsako leto ob kulturnem prazniku 8. februarja, povabimo, da z nami v obliki intervjuja delijo svoje misli. Tokrat pa se nam je ob nagovoru nagrajenke ge. Vande Lavrič zdelo, da je najbolje namesto intervjuja objaviti njen nagovor. – Ga. Lavrič nam ga je poslala in hvaležni smo ji, da ga je privolila deliti z bralci Logaških novic.

Spoštovani gospodje, cenjene gospe, spoštovana gospa ministrica, gospod župan, dragi prijatelji in prijateljice, ljuba moja družina, draga mami!

Z vsjo iskrenostjo in srčnostjo, ki jo nosim v sebi, se z globokim poklonom zahvaljujem za priznanje za delo na področju kulture, ki ste mi ga namenili. Še posebej hvala vsem sopotnikom soustvarjanja s kulturo obarvanih zgodb za ljudi, s katerimi smo bogatili čas preteklih let in kjer je bil velik prostor namenjen dragi slovenski besedi. Počlašena sem, da ste nocoj z menoj. Verjemite, priznanje Vandi Lavrič se dotika vseh vas, je tudi vaše.

Dlje ko živim, bolj spoznavam, da je kultura vsepovsod. Je v branju, učenju in govorjenju. Veliko črk se mora preliti v besede in veliko besed v stavke in ti v naše glave, da se česa naučimo. Predvsem tega, kaj je prav in kaj narobe. In prav se mora potem preliti v vse pore naše biti. Kot čokoladni preliv na zamorčku v srjački. Da postanemo zreli in nared za kulturo.

Naučiti se moramo komu, ki laže, reči lažnivec in tega ne zavijemo v celofan, rekoč: »Gospod, to, kar govorite, bi nemara lahko bila neresnica ...« Postati moramo dovolj smeli, da se takrat, ko povemo kaj neumnega, na branimo s trditvijo, da je bila izjava »zgolj vzeta iz širšega konteksta«. Da se takrat, ko naredimo napako, ne izmikamo, temveč se opravičimo zanjo. Da našemu tekmeču, ko je kdaj boljši od nas, stisnemo roko in mu čestitamo. Kultura, ne ravno modna, je še vedno v tem, da ponudi svoj stol v čakalnici mlajši starejšemu in da taisti na avtobusu odstopi sedež nosečnici. Kultura je tudi v tem, da prislonimo stol k mizi, ko vstanemo od kosila.

Kultura je v zavedanju, da smo ljudje na zemljevidu našega planeta enakopravni. Da otroci ne smejo biti lačni in je velik greh biti brezobziren do ljudi, ki jih je ži-

Foto: Blanka Markovič Kocen

Vanda Lavrič, februaraska nagrajenka: »Tako kot povsod, je tudi v kulturi pomembno, da se stvari premikajo.«

vljenje po neznanem ključu usode potisnilo na rob družbe.

Kultura je v naših vizijah lepše prihodnosti. Je v našem bivanju, v vsakem našem koraku. Začne se že zjutraj, pred ogledalom, ko si nadenemo obraz za četrtek in ga potem nosimo do večera. Če si nadenemo v petek čisto drugačnega in v soboto nekaj vmes, se kaj lahko zgodi, da neko sredo ostanemo brez obraza. In naša kultura postane brezobrazna.

Kultura je v naši dediščini, v našem narodu, v obešenih zastavah za praznik, v pesmih in romanah, v Plečnikovih križankah, v slikarskih platnih Lojzeta Perka, v skladateljskem opusu Jakoba Petelina Gallusa, v Lekanovi hiši v Lazah, v rosnih verzih Eve Neže Kermavnar.

Najpomembnejši je začetek in prve črke in številke, vodene barvice in note. In nekdo za zraven, ki vse to usmerja. In pohvali. To pa sta zagotovo tvoja mama in učitelj.

Jaz sem nekaj semen svoje kulture nasula v pesmi, nekaj v prozo, nekaj v branja Zelenih oblakov, pa v večere pri Prestorjevih, v zorane brazde njiv ob robu Planinskega polja, delila sem jo celo z dedkom Mrazom.

In veste, tako kot povsod, je tudi v kulturi pomembno, da se stvari premikajo. Ni nujno, da v stilu revolucij. Gotovo pa lahko za toliko, kolikor je dolg naš korak. Do tja, do koder sežemo z iztegnjeno roko. To zmore vsakdo, samo hoteti je treba.

Čeprav sem se na začetku mojega besedovanja že zahvalila, ne morem mimo tega, da se ne bi še prav posebej moji hčerki Tendi-Daši: poleg vsega drugega za vsa očarljiva vabila, plakate in literarne liste ter še posebej za oblikovanje pravljice Kašljavček in mojemu možu Bojanu kot prvemu poslušalcu verzov, ki jih zapišem, pa naj bodo še tako skrhani. Hvala mu tudi za potrpežljivost in premišljenost pri pripravi scen naših dogodkov, ki mu jih uspeva z mojimi idej na oblakih pripeljati v resničnost. Hvala vsem sopotnikom v Turističnem društvu Lanski vrh, Združenju borcev za vrednote NOB KO Laze, Prostovoljnemu gasilskemu društvu Laze – Jakovica in članicam vokalne skupine Unica, ki so me sprejele medse lanskega septembra.

Na predvečer slovenskega kulturnega praznika naredim nov korak v krožišču kulture – naj vas ob tej priložnosti povabim na literarni večer V enosti veččasa najin的角度 besed, ki bo jutri ob 19. uri v dvorani v Lazah. Tamkaj bova svoje pesmi ob izbrani glasbeni spremljavi Ane Papis in Dua Mir prebirali Eva Neža Kermavnar in jaz, Vanda Lavrič.

Še enkrat pa – hvala Občini in gospodu županu Bertu Menardu za prav posebno priznanje mojemu ustvarjanju.

**Laze, 6. februar 2015
Vanda Lavrič**

VABILO

Vabimo vas na brezplačno predavanje z naslovom HACCP za začetnike. Predavanje je namenjeno pridobitvi osnovnega znanja o varnosti hrane ter osnovni predstavitvi sedmih HACCP načel in spremljajočih higienskih programov.

Logatec, sejna soba Občine Logatec, Tržaška cesta 50 a, torek, 17. 3. 2015, ob 16.00.

ali

Cerkno, predavalnica v Večnamenskem centru Cerkno, Bevkova 22, torek, 24. 3. 2015, ob 16.00.

Predavanje je primerno predvsem za tiste, ki sistema še ne poznate, srečujete pa se s HACCP sistemom v okviru začetka opravljanje podjetniške dejavnosti oz. dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Predavanje je primerno tudi za kmete ali druge posameznike, ki svoje pridelke in živilske izdelke prodajate na domu ali na tržnicah ali želite začeti s tako prodajo.

Namenjeno je udeležencem iz območja občin Cerkno, Idrija in Logatec, saj ga financirajo omenjene občine.

Udeleženci boste prejeli potrdilo o udeležbi.

Obvezne prijave do zasedbe prostih mest sprejemamo na mail: darja.lahajnar@icra.si ali na tel.: 05 37 43 914.

Ob prijavi navedite tudi na kateri lokaciji se nameravate udeležiti predavanja.

Vabljeni.

Idrijsko - Cerkljanska razvojna agencija

Direktorica mag. Jožica Lazar

V LOGATCU GOSTILI PREDSTAVNIKE VELIKIH SLOVENSКИH PODJETIJ

Na OOO Logatec so 12. februarja 2015 za člane pripravili opoldansko kavo in regijsko srečanje sosednjih OOO s posamezni partnerji Mozaika podjetnih: Telekom Slovenija, Erste Card, Zavarovalnica Triglav, Elektro energija, Big Bang in Kompas. Partnerji so predstavili številne konkretne ugodnosti, ki jih lahko koristijo člani OZZ prek kartice Mozaik podjetnih. Člani so dobili tudi konkretne individualne izračune prihrankov in ugotovili, da so njihovi prihranki lahko tudi v višini nekaj 100 evrov in s tem presežejo strošek letne zbornične članarine. Kartica Mozaik podjetnih je med člani

OZZ v zadnjih letih uspešno zaživela. V preteklem letu so njeno ponudbo s pomočjo pridruženih partnerjev, članov v mreži jaz-TEBI in ugodnostmi posameznih OOO-jev močno razširili. Skupaj s partnerjem Erste card so jo uspešno nadgradili v plačilno kartico Mozaik podjetnih in s tem omogočili članom tudi možnost plačila na obroke. Člani pa so z njeno uporabo in koriščenjem ugodnosti pripomogli k temu, da je kartica Mozaik podjetnih dobila posebno težo med člani, partnerji in ostalo javnostjo, na kar so lahko ponosni, saj imajo trenutno največjo kartico ugodnosti v Sloveniji.

Na OOO Logatec pa so še dodatno lokalno okrepili podjetniške ugodnosti za člane, zato so pred dvema letoma vzpostavili paket podjetniških ugodnosti Paket SKUPAJ, ki skupaj z devetimi partnerji ponujamo storitve, ki jih pri svojem poslovanju potrebuje vsak obrtnik in podjetnik v Logatcu ter okolici. Paket ugodnosti pa bodo v letu 2015 še obogatili z novimi partnerji in ugodnostmi.

*mag. Dejan Šraml,
sekretar OOO Logatec*

Foto: arhiv OOO Logatec

Predstavniki večjih slovenskih podjetij so predstavili številne ugodnosti, ki jih lahko koristijo člani OZZ prek kartice Mozaik podjetnih.

»PO 70 LETIH SMO ABSOLUTNI ZMAGOVALCI.«

PETER SUŠNIK, PREDSEDNIK NOVE SLOVENSKE ZAVEZE

Foto: Robert Albreht

Peter Sušnik v Rovtahn, v družbi nekdanjega ameriškega veleposlanika Mussomelija.

Letos mineva 70 let od konca 2. svetovne vojne. Leto, ki ga bodo v veliki večini evropskih demokratičnih držav obeležili kot leto zmage nad zlom, ki je tedaj zapretilo Evropi in svetu, nacizmom in komunizmom. Alain Besancon je v knjigi *Zlo stoletja* zapisal, da gre pravzaprav za »enojajčna dvojčka«, ki sta za dosego ciljev uporabljala popolnoma enake metode za fizično, moralno in politično uničenje nasprotnikov, in sta navdih pravzaprav iskala drug v drugem. Svetovno morijo sta začela z roko v roki in celo pri nas v začetku vojne paradirala na skupnih paradah (Trbovlje, Orle...). Glede na trajanje in usmerjenost v uničenje domačih tradicionalnih vrednot pa je v Sloveniji pustil hujše posledice prav komunizem, ki je s povojnim pobojem potencialnih političnih nasprotnikov zadal slovenskemu narodu najhujšo rano v njegovi zgodovini. Prav ob letošnji obletnici se zopet ponuja priložnost za resno in konstruktivno oceno teh dogodkov, ki bi lahko bili predpogoj za začetek narodne sprave in poprave krivic. Za pogovor o tej temi sem se obrnil na novega predsednika Nove slovenske zaveze, gospo-

da Petra Sušnika, ki je vodenje tega civilnega združenja prevzel ravno v obdobju, ko se v številnih krajih po Sloveniji prebujajo tudi skupine in organizacije ljudi, ki se borijo za povrnitev ponosa naroda, ki mu ga je odvzel komunizem.

Torej, g. Peter: Kakšne okoliščine in motivi so vas pripeljali do odločitve, da ste sprejeli vodenje NSZ?

Nagovorila sta me predvsem nekdanji predsednik Anton Drobnič in prof. Justin Stanovnik, ki sta z veliko grenkobe ugotovila, da stanje v naši državi po skoraj četrt stoletja od demokratičnih sprememb še vedno (in vedno bolj) zahteva organizirano civilno družbo tistih, ki so bili udeleženi v revoluciji kot protirevolucionarji, ki so preživeli grozote leta 1945 in ki so ostali v drugorazrednem položaju ves čas zadnjih 70 let. Glede na leta, ki jih častivredni gospodje in gospe imajo, so predlagali, da mlajši prevzamemo pobudo. Ker se z njimi in njihovimi cilji v celoti strinjam in v njihovi prehojeni poti prepoznam tudi svojo lastno družinsko zgodovino, odločitev sploh ni bila tako težka.

Že takoj na začetku ste bili izpostavljeni močnim pritiskom zaradi postavitve spomenika v Grahovem. Menda je zaradi ekstremističnih groženj posameznikov iz ZZB NOB posredoval celo predsednik države?

Včasih je tako, da majhna dejanja dobijo velike razsežnosti. Tako smo bili soočeni z zaniikanjem pravne države in grožnjami, ki bi jih v normalnih okoliščinah imeli za teroristične. Grožnje z vdorom na zasebno zemljišče, razstrelitvijo objektov, v podtonu celo (oboroženimi?) provokacijami in demonstracijami v času zakonito prijavljene komemoracije, kar je vse spremljalo srdito sovražno govorjenje tako v tiskanih kot še bolj v spletnih medijih, so zdramile celo predsednika države, ki nas je povabil na klepet. Tako smo prvič sedeli pri predsedniku neposredni predstavniki organizirane civilne družbe, ki smo hkrati zastopniki ene in druge strani revolucije. Začetni pogovori so sicer obetali več kot le mir na grahovski slovesnosti, a za zdaj se vidi bolečina zmagovalcev, ki so soočeni z izzivom soočanja z resnico. Namesto pogovora z nami imajo raje svoje tradicionalne prireditve

s parolami in revolucionarno ikonografijo. Čedalje večji je delež tistih, ki na to patetiko gledamo s pomilovanjem.

Vaši nastopi v javnosti so zelo umirjeni, dostojanstveni in zelo konkretni. Všeč mi je vaša izjava: »Treba je reči samo bobu bob!« Je slovenski narod dozorel za pravo resnico?

Velika večina, ki nas je sodelovala pri slovenski osamosvojitvi, smo imeli takrat nasprotnika, ki je nosil rdečo zvezdo. Mar se Slovenci zopet oddaljujemo od evropskih demokratičnih vrednot, ki obsojajo vse vrste totalitarizmov? V času od demokratičnih sprememb se kot narod nismo opredelili do naše zgodovine. Brez te opredelitve pa nismo narod, saj se ne moremo obnašati kot da nekaj v naši preteklosti ne obstaja. Kako naj igramo vlogo v mednarodni skupnosti, če o temeljnih zadevah sami svoje »zadeve« nismo razčistili? Vsak narod ima v svoji zgodovini dobre in slabe trenutke - bolj in manj ponosa vredna obdobja. Vendar je narod zrel takrat, ko se lahko enotno ozre nazaj in svojo zgodovino enotno ovrednoti na osnovi kasnejših spoznanj o tistem času. Mi tega nismo storili in za zdaj nismo sposobni storiti, zato je vse začelo postajati relativno: socializem in njegovi simboli niso več predmet enotnega razumevanja, češ, da gre za nekaj slabega. Če tu ni enotnosti, je vse podvrženo relativnosti: Jugoslavija, osamosvojitve, demokracija, tržno gospodarstvo, NATO, EU. Kot narod ne razumemo, da je socializem zrasel iz krvi desetisočih, da je bil podprt s totalitarno državno represijo (tajno policijo, političnim sodstvom, kršenjem človekovih pravic), da je oblast imela idejni in politični monopol, ki je bil skrbno čuvan z grožnjo zapora tudi v najmehkejšem obdobju. Če tega enotno ne razumemo kot nekaj slabega za našo državnost – nekaj, od česar bi se morali obrniti proč in obžalovati, da smo dopustili – nimamo možnosti, da bi se sporazumeli o skupni prihodnosti, saj ne živimo z istim podzavestnim prepričanjem.

Kako vi gledate na pogoje, ki bi bili potrebni za resnično spravo naroda, postavitve skupnega spomenika vsem žrtvam, dostojen pokop vseh žrtev?

Začetek sprave je v iskrenem iskanju resnice o tem, kaj se je zgodilo in zakaj se je zgodilo. Do zdaj smo s preprostimi in iz konteksta vzetimi dogodki iskali podlago za zmagoval-

čevo verzijo zgodovine. Po vseh teh letih smo jo začeli sprejemati nekritično in ponavljati (predvsem v šolstvu) na pamet. Vprašanja je treba postaviti bolj globinsko, recimo o sodelovanju z okupatorjem: ali res verjamemo, da so mladi kmečki fantje v letih 1942-1945 množično privzeli program okupatorja in so slovenski narod tako prezirali, da so se bili z orožjem pripravljeni boriti za njegovo uničenje? Mislim, da ni nikogar, pa če je še tako zagrižen, ki bi lahko odgovoril pritrdilno. Torej je treba poiskati odgovore, da bomo lahko razumeli, kaj je resnica. Ko bomo kot narod sposobni zahtevati, da ljudje v takem procesu sodelujejo, bomo na istem, kot je npr. Nemčija ali Južnoafriška republika, ki sta se s svojo zgodovino spopadli zato, da prihodnji rodovi vedo za grehe svojih prednikov in razumejo, da se jih je treba sramovati, hkrati pa zaradi tega sramu bolj ponosno hoditi pred svetom. Ko bomo na taki stopnji, bo spomenik le potrditel enotnosti naroda – do takrat pa, vsaj kar mene zadeva, spomenika ni treba.

Zanimiv je tudi predlog, da bi moral biti spravni spomenik pravzaprav na Notranjskem?

Izziv je poiskati del Slovenije, ki ga ni prizadela delitev naroda na »naše« in »izdajalce«. Povsod drugod ima tak spravni spomenik domovinsko pravico.

Šentjošt, Rovte, Grahovo. Kraji, ki jih v ZZBNOB izgovarjajo z nervozo, govori se o rovtarskem sindromu, štirje uniformirani Domobranci v Šentjoštu, ki so položili venec, so dvignili na noge celo Slovenijo. Veliko je bojazni o revanšizmu. Je ta možen, saj krščansko vzgojeni sorodniki žrtev so verjetno že zdavnaj odpustili? Zakaj tako grozna bojazen revolucionarne strani?

Revanšizem so izumili tisti, ki so uživali dobrobiti totalitarne oblasti in so ob njenem koncu ugotovili, da brez te oblasti niso nič. Revolucija je bila njihov edini vir preživetja, edini smisel življenja pa ohranitev oblasti. V »programu« boljševikov, komunističnih revolucionarjev, socialističnih veljakov, borcev in likvidatorjev so obstajali zgolj sovražniki in za te je veljalo, da jih je treba likvidirati. Za njih ni bilo predstavljivo, da bi lahko sovražnik razmišljal drugače. Prepričan sem, da je ta totalitarna miselnost osnovni razlog naših današnjih težav v demokraciji, saj smo se v vseh teh letih naučili, da zmagovalec nujno

uniči poraženca (političnega, idejnega, kapitalskega), kar pa ni res. V Rovte, Šentjošt in še in še drugih krajev se nekateri zaradi svoje slabe vesti ne upajo podati. Sami sebi ne morejo odpustiti in zato v vsaki še tako neškodljivi malenkosti začutijo grozo in razlog za preplah. »Kaj pa, če je to tisto ...« in ob tem sem prepričan, da mnogi iz malih možganov ne morejo izbrisati podobe krvavega konca romunskega diktatorja. Kako verjeti, da ti žrtev ne bo storila ničesar, če pa veš, da si kaznen zaslužiš?

Kakšni so vaši načrti za letošnje leto, leto ko obeležujemo 70 let žalostnih dogodkov?

Spodbujali bomo najprej razmislek o dostojnem spominu na pomorjene v letih 1941-1945 in potrebi, da se država do njih opredeli z ustrezno rehabilitacijo in priznanjem, da so umrli krivično zaradi nasprotovanja revoluciji. Želimo si, da bi slovenski politiki v tem letu spoznali, da državniška drža zahteva naveličanost pri tako pomembnih vprašanjih, kot je narodna zgodovina. Ne predstavljamo si, da bi najprej ponavljali floskule o zmagi in veličastvu NOB na proslavah, kjer socialistična rdeča zvezda in drugi simboli revolucije ponosno vihrajo, v naslednjem trenutku pa bi polagali vence na množičnih grobiščih. Preveč smo kot narod spoznali v zadnjih letih, da bi si lahko privoščili tako sramoto. Tisti, ki smo bili v vseh povojnih letih drugorazredni in preganjani, bi pa radi tudi izkazali svoj ponos, saj smo socializem preživeli in tako dokazali, da smo imeli ves čas prav. Kljub genocidu, prikrivanju zločinov, totalitarni državi, izgonu velikega dela prebivalstva v tujino, zaplembi premoženja in spodbujanju sovraštva, je naša stran preživela. Ne le to: zločini so prišli na dan, grobišča so se prikazala iz najbolj skritih rovov in jam, izgnani so si ustvarili novo in uspešno življenje in ohranili so vero v Boga, ljubezen do domovine in narodno zavest in pripadnost. Skratka, po sedemdesetih letih smo absolutni zmagovalci in tega se bomo veselili, ko bomo hkrati obžalovali veliko ceno, ki jo je slovenski narod moral plačati.

Gospod Peter, hvala vam za vaše odgovore, želim vam veliko uspeha pri vašem delu in naj vas spremljata pravica in mir!

Robert Albreht

NIKOLI NI BILO LAHKO BITI SLOVENEC

FEBRUARSKO NIKOLAJEVO SREČANJE Z DR. STANETOM GRANDO

Včetrtek, 19. februarja 2015, je v Jožefovi dvorani v Logatcu potekalo mesečno Nikolajevo srečanje. Kot se za mesec kulture spodobi, je bila tokratna tema povezana s Slovenci. Gost večera je bil dr. Stane Granda, ugledni slovenski zgodovinar, publicist, kolumnist in velik domoljub. Za glasbeno obarvan začetek večera je na citre zaigrala Brigita Nagode, učenka Glasbene šole Logatec.

V uvodu je Granda spregovoril o zgodovini in razvoju slovenskega naroda. Govoril je o zgodovini tukaj živčih ljudstev. Omenil je, da so naše ozemlje naseljevali Iliri, Kelti, Rimljani, germanska plemena, Langobardi in Slovani. V času turških vpadov so se naselili še Uskoki, mi pa smo potomci vseh, ki so prebivali na naših tleh, ne le Slovanov. Povedal je, da se beseda Slovenec prvič pojavi v 14. stoletju, leta 1810 pa je prvič zapisan napis Slovenija v slovenskem jeziku, prej najdemo zapise v latinščini. Za obstoj slovenstva so bili zaslužni slovensko govoreče plemstvo in povezava med kmeti, duhovščino ter izobraženci. Cerkev je imela pomembno vlogo v ohranjanju jezika, pridige in spovedi so namreč potekale v maternem jeziku.

Zanimivo je dejstvo, da poezija Franceta Prešerna ne vsebuje besede Slovenija, pogosto navaja le Slovence, kot narod. Prva slovenska organizacija je bila ustanovljena leta 1851 s pomočjo in spodbudo Antona Martina Slomška. Ustanovili so društvo Cirila in Metoda, kot se je sprva imenovala današnja Celjska Mohorjeva družba. Delovati je začela leto pozneje, knjige so

Foto: Marjan Verč

Dr. Stane Granda: »Biti moramo ponosni na slovensko kulturo in naše Slovence po svetu.«

prodrle v vse plasti slovenskega ljudstva in naš narod dvignile na visoko kulturno raven. Najbolj zavedni Slovenci so živeli na območjih, kjer je bilo slovenstvo ogroženo, na primer na Koroškem in Štajerskem. Kot velikega Slovenca je omenil tudi našega rojaka dr. Andreja Gosarja in še številne druge zaslužne domoljube, ki so pripomogli, da smo kot narod obstali. Predavatelj je predavanje zaključil z razmišljanjem o tem, da imamo premalo slovenske zavesti in da je biti Slovenec težko. Sledila so vprašanja obiskovalcev in eno izmed njih se je glasilo: »Po čem Slovenci lahko postanemo prepoznavni v svetu? Po Tini Maze in Petru Prevcu smo že.« Stane Granda je odgovoril, da moramo biti bolj ponosni na sloven-

sko kulturo in na naše Slovence po svetu. Organizatorji Nikolajevih srečanj vljudno vabijo na prihodnja tradicionalna srečanja, na katerih se z izbranimi gosti dotikajo tako aktualno družbenega, izobraževalnega in duhovnega področja. Naslednje Nikolajevo srečanje bo v četrtek, 19. marca ob 19.00 v Jožefovi dvorani v Dolnjem Logatcu. Naj zaključim z besedami Staneta Grande: »Bodimo ponosni na našo kulturo, na naš narod in na čudoviti slovenski jezik.«

Luka Škrlič

MUZEJ KRASA TUDI Z LOGAŠKO DEDIŠČINO

Vprostorih Notranjskega muzeja Postojna so zadnji februarški četrtek odprli stalno razstavo Muzej krasa, pri katere pripravi je kot zunanji strokovnjak sodeloval tudi krasoslovec dr. Andrej Mihevc z Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, sicer član logaškega jamarskega društva.

Razstava bo po mnenju pripravljavcev postala »najboljša referenca« za predstavitev kraških pojavov doma in po svetu. Gre za prvi tovrstni celostni prikaz krasa na svetu, poudarjajo. Razstava Muzej krasa je v celoti posvečena predstavitvi zgodovine in sedanjosti krasa, ki je tako orisan z arheološkega, geološkega, biološkega in etnološkega vidika.

Razstavni prostori se raztezajo na 700 kvadratnih metrih v dveh nadstropjih stavbe Notranjskega muzeja v Postojni na Kolodvor-

ski cesti 3, ki je bila za potrebe pokrajinskega muzeja pred petimi leti obnovljena tudi s pomočjo evropskih sredstev.

Poglobljena predstavitev krasa je zasnovana zelo dinamično, saj se v njej prepletajo tako dokumentarna gradiva, redki in dragoceni predmeti, pa tudi številne praktične delavnice. Posebna pozornost je namenjena otrokom in mladini, ki naj bi se o kraških pojavih lahko učili tudi neposredno, skozi igro in ustvarjanje.

S postavitvijo razstave Muzej krasa je Notranjski muzej postal prvi te vrste v Sloveniji in Evropi. Vizija muzeja je postati osrednja točka muzejskega, kulturnega in izobraževalnega dogajanja, ki ga bo prepoznala in upoštevala muzejska in krasoslovna stroka ter bo obenem privlačna za laično javnost.

Blanka Markovič Kocen

DAN ZA SPREMEMBE: SOLIDARNOST KOT VEZIVO SKUPNOSTI

TEREZA NOVAK, POBUDNICA DNEVA ZA SPREMEMBE

28. marca bo tudi letos po vsej Sloveniji potekal Dan za spremembe, ki ga organizira Slovenska filantropija, zamisel pa je nastala v Logatcu. Tereza Novak, ena od pobudnic Dneva za spremembe, obljublja prijetno presenečenje.

Organizatorji imate gotovo polne roke dela. Kaj letos pripravljate?

Letos smo v Slovenski filantropiji pustili povsem proste roke organizatorjem v posameznih krajih. Na voljo imajo ideje in prakse ter podrobna navodila iz prejšnjih let, dogodek pa lahko krojijo po svoje. Vseslovensko akcijo koordinira Slovenska filantropija, sicer pa v vsakem kraju katero od društev ali drugih organizacij. V Logatcu smo to razširjena ekipa tistih, ki smo z Dnevom za spremembe začele: Polona Slabe, Vida Ribič, Jana Klavžar in Tereza Novak.

Kako se lahko občani pridružijo akciji?

Vsi so res lepo vabljeni. Lahko se vključijo v organizacijo, novih članov si zelo želimo. Najbolje je, da pišejo na naslov tereza.novak@filantropija.org, ali pokličejo na tel: 051 315 162, ali pa se dogovorijo s katero od organizatoric. V zadnjem tednu marca bomo organizirali dežurstva za prevzem podarjenih stvari. Takrat je veliko dela s sortiranjem. Pri izvedbi dogodka bomo potrebovali pomočnike, vabimo pa tudi vse tiste, ki imate kakšno stvar, ki je ne potrebujete več, da jo podarite, saj jo bo z veseljem uporabil kdo drug.

Kako se je rodila in kako širila ideja o Dnevu za spremembe?

V Slovenski filantropiji take dogodke ustvarjamo tudi zato, da s tem opozarjamo na nujnost aktivacije ljudi, ki je zelo potrebna za kvaliteto življenje v skupnosti. Organiziramo teden prostovoljstva in dogodke, kjer se prostovoljske organizacije predstavljajo, Dan za spremembe pa je namenjen predvsem akciji, prostovoljskim dogodkom. Najprej je bilo vključenih pet krajev, v petih letih pa se je število povzpelo na 50. Marsikje iz tega nastane še kakšen dogodek in to je namen Dneva za spremembe.

Ste imeli kakšen vzor iz tujine?

Pred desetimi leti sem poslušala Nizozemce, ki so predstavljali svoj Make a difference day in njihovo opisovanje me je takoj navdušilo. Podobne dogodke organizirajo tudi v Angliji in še kje. Gre večinoma za dogodke, ki povezujejo skupnost in vanjo prinašajo pozitivne spremembe.

Kako Slovenci sprejemamo solidarnost in kako solidarni smo?

Slovenci smo zelo solidarni, še posebej ob naravnih in podobnih nesrečah. Lahko smo pa tudi vsakodnevno, mislim, da to ni težava. Je pa tempo življenja tak, da pridejo prav akcije, kot je Dan za spremembe, da nas spomnijo, da je solidarnost vezivo skupnosti in jo je treba vzgajati in negovati.

Kdo so ljudje, ki darujejo, iz katerih socialnih okolij prihajajo?

Od vseh povsod in to je res super. V resnici smo v tem delu sveta zelo bogati. Če rečem drugače, imamo vsega preveč. Seveda pa to ni razporejeno pravično niti v »bogatem svetu«. Smo tako materialno usmerjena družba, da se skoraj v vsakem domu najde kaj, česar ne potrebujemo, in take stvari zbiramo. Poskušamo prispevati k zavedanju, da kopičenje materialnih dobrin ne zagotavlja trajnega zadovoljstva. Lahko pa to dosežemo na drugačen način, z več sodelovanja med ljudmi. Vedno novi produkti, potrošništvo, ustvarjanje vedno novih želja so past, v katero smo se v »razvitem svetu« že zdavnaj ujeli. Brez pomisleka s svojimi nakupi financiramo izkoriščanje delavcev na drugem koncu sveta, dopuščamo otroško delo in z neverjetno naglico onesažujemo svoj svet. Želja pa zato nimamo nič manj, samo več. Temu je

res treba narediti konec in bazar, kakršnega prirejamo na Dan za spremembe v Logatcu, je dogodek, ki k temu prispeva.

Letošnji Dan za spremembe je že šesti po vrsti. Kakšne so vaše izkušnje, vtisi?

Vedno je zanimivo. Predvsem nas pa veseli, da se rojevajo nove in nove akcije. V Logatcu ostajamo zvesti prvi ideji, saj je zanjo veliko zanimanja. Vsak dogodek do sedaj je bil v veliko zadovoljstvo mnogim ljudem, ki so ga obiskali, in vedno smo z njim naredili še nekaj dobrega za tiste, za katere smo ocenili, da jim bo naš prispevek, donacije vseh udeležencev dogodka, prišel najbolj prav. Prvo leto smo podprli družine, ki so se zaradi bolezni znašle v hudi stiski, drugo leto smo donacije namenili šolskim skladom za podporo družinam v finančni stiski pri plačilu šole v naravi, lani smo donirali gasilcem, ki so nam v času žleda pomagali. Letošnje donacije bomo namenili projektu mladine v Logatcu. Menimo namreč, da je na tem področju v naši občini treba še veliko narediti.

Kako se Logatčani odzivamo na ta dan?

Odlično. Občani so pripravljeni podariti stvari, ki jih ne potrebujejo, velik pa je tudi obisk. Ta vsako leto narašča, čeprav smo imeli doslej vedno slabo vreme. Tudi to je pokazatelj, kako solidarni smo. Če bomo letos končno imeli tudi lepo vreme, potem bo dogodek gotovo popestril življenje v Logatcu. Tudi to je njegov namen.

Kolikšni so še naši predsodki do uporabe rabljenih stvari?

Upam, da vedno manjši. V večjih urbanih središčih je to že del subkulture, v manjših je malo drugače. Se pa spreminja. In to je seveda prav.

Kje so razlogi, da se slovenski akciji niso priključile prav vse občine?

Nekdo mora prevzeti organizacijo, ki zahteva veliko dela. Kjer se Dan za spremembe še ne odvija, nismo našli organizacije ali posameznika, ki bi se tega lotil. Vse je namreč prostovoljsko, denarja za organizacijo dogodkov nimamo. Gotovo je pozitivna spodbuda, če se dejavno vključi tudi občina, ampak take občine so v Sloveniji še v manjšini.

Ali že veste, katere znane osebnosti se bodo vašemu povabilu letos odzvale? Morda so se že?

Zaenkrat še nismo tako daleč. Bomo pa gotovo pripravili kakšno prijetno presenečenje.

Koliko vam pri izpeljavi Dneva za spremembe pomaga občina?

Zadnji dve leti smo dobili v uporabo prostor za skladišče. Upam, da bo tudi letos tako. Oprostijo nas taks, ker je Slovenska filantropija humanitarna organizacija. Je pa vsako leto naš gost župan, ki je vedno tudi eden od donatorjev.

Ali ima prostovoljstvo v naši državi mesto, ki mu gre?

Ima pomembno mesto, vendar je potrebno še dosti storiti, da bo primerno vrednoteno tudi na državni ravni. Spodbud mora biti več, tudi prostovoljska infrastruktura manjka. Je pa pri nas veliko prostovoljcev. Organiziranega prostovoljstva, ki lahko prinese velike spremembe, pa je malo manj. Imajo pa pri tem veliko vlogo lokalne skupnosti. Da bi to spodbudili, smo na Slovenski filantropiji ustanovili tudi priznanje Prostovoljstvu prijazna občina. Imamo jih že kar nekaj, upam, da se bo letos tem občinam pridružila tudi katera z našega območja. Je pa za to treba izpolnjevati kar nekaj kriterijev. Priporočila smo že lani poslali vsem Slovenskim občinam.

Kako se bo Dan za spremembe razvijal v prihodnje? Kakšni so vaši cilji?

Zaenkrat ostajamo pri prvotni ideji, da poskušamo z Dnevom za spremembe spodbuditi izvajanje prostovoljskih aktivnosti v različnih sredinah. Bomo videli, kako se bo razvijalo. Če bo treba, bomo koncept nadgradili.

Blanka Markovič Kocen

O KRAJEVNEM IMENU LOGATEC

2. DEL ETIMOLOŠKO-ZGODOVINSKEGA POPOTOVANJA

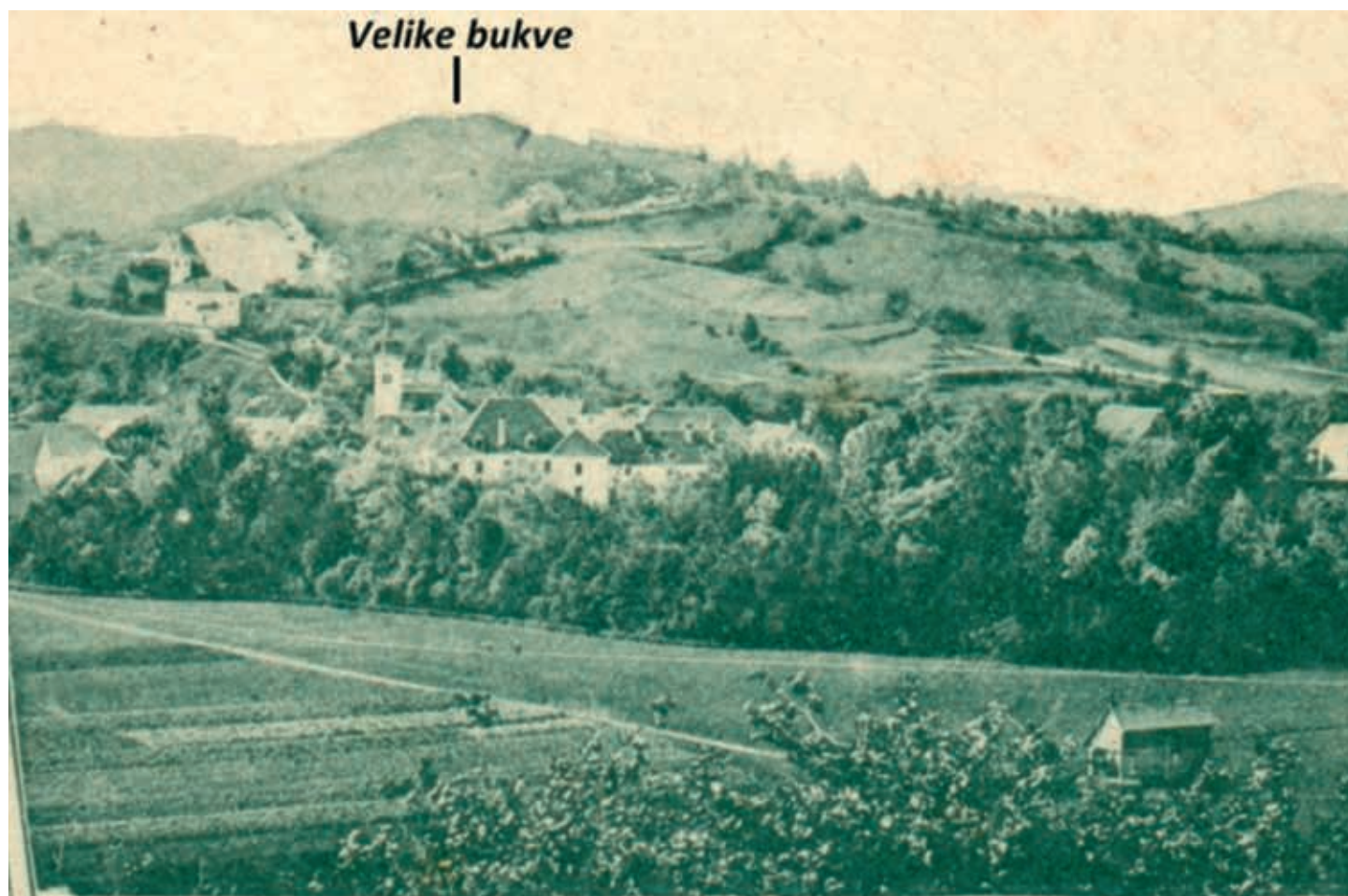

Foto: last Knjižnice Logatec

Izsek iz razglednice Gorenjega Logatca iz l. 1900. Keltsko gradišče na hribu Velike bukve nad Gornjim Logatcem (označba gradišča ni na originalu!)

Bronasta doba (v Sloveniji: 22. stol. pr. n. št. – 8. stol. pr. n. št.) Glede na zgodovinsko poselitev je seveda možna tudi drugačna razlaga kot do zdaj uveljavljena, da je ime Logatec nastalo iz rimskodobnega Longaticuma. V jubilejnem zborniku župnije Dolnji Logatec »Pod oboki sv. Nikolaja« (ob stoletnici župnije) sem v zapisu Alena Širce o zgodovini Logatca prebral, da so l. 2006 pri izkopu za gradnjo nekega objekta v IOC Zapólje (ledinsko ime Pod Smrekovcem) v dveh vrtačah odkrili ostanke iz poselitve v bronasti dobi (približno okrog leta 1500 pr. n. št.). Najdeni keramični fragmenti (zlasti noga keramičnega pladnja) so primerljivi z ostanki najdišč t. i. kaštelirske kulture na območju Krasa in Istre v tem času, ko so se tam začela pojavljati gradišča – »kaštelirji«. Kaštelirsko kulturo običajno povezujejo s prvimi indoevropskimi plemeni. V Slovenskem etimološkem slovarju Marko Snoj razlaga besedo log tudi na osnovi praindoevropske baze leng – »kriviti se, nihati«, staro indijsko ran(j)gati »premika se sem in tja, niha.«

Starejša železna doba (8. stol. pr. n. št. – 4. stol. pr. n. št.)

Prvi pojav stalne poselitve v Logaškem prostoru sovпада s pojavom starejše železne dobe (Halštatska kultura) na ozemlju današnje Slovenije. To je čas od sredine 8. stol. pr. n. št., ko se je začela poselitev južnih vznožij Alp z ilirskimi ljudstvi. Ozemlje,

naseljeno z Iliri, so grški in rimski avtorji imenovali Ilirija in je obsegalo večino bivše Socialistične federativne republike Jugoslavije in severne Albanije med Jadranskim morjem na zahodu, rekama Dravo na severu in Moravo na vzhodu in izlivom reke Vjosë na jugu. O ilirščini je zaradi popolne odsotnosti pisnih dokumentov znano samo to, da je spadala med indoevropske jezike in da ni bila enoten jezik. Domneva, da so bili ilirski jeziki sorodni z venetščino, je opuščena. Etimolog Marko Snoj ob razlagi besede log omenja praindoevropsko bazo leng, iz katere je še narečno albansko. lëngor »upogljiv«. Na albanščino se še vedno gleda kot na potomko ilirskih narečij, ki so se v srednjem veku ohranila v odmaknjenih goratih področjih Balkana.

Mlajša železna doba (4. stol. pr. n. št. – konec 1. stol. pr. n. št.)

V tem času (Latenska kultura) se pojavi tip utrjenega naselja (gradišče) na višinskih, dominantnih legah, ki v taki strateški poziciji prebivalcem nudijo varnost in nadzor ozemlja.

Na obrobju Logaške kotline je v zvezi z imenom Logatec (etimološka razlaga) verjetno najzanimivejša poselitev na hribu Velike bukve nad Gornjim Logatcem (o tem piše Marko Frelih v zborniku Mladinski raziskovalni tabor Logatec '88). Naselbina (gradišče) je ležala nad zamočvirjeno pokrajino. Sredi kotline je

tekla reka s številnimi meandri (okljuki) in je večkrat poplavljala. Prvotno je tod najbrž bivalo ilirsko pleme, ki se je kasneje asimiliralo s Kelti. Med preseljevanjem ljudstev je seveda prišlo tudi do mešanja prebivalstva, kulture in tudi jezika. V času mlajše železne dobe nastaneta tudi naselbini na Brstu nad Martinj hribom ter na Strmici nad Zaplano. Vsem trem naselbinam je skupno, da ležijo na neposrednem robu kotline, oz. v njenem bližnjem zaledju, ob naravnih prehodih, ki povezujejo logaški prostor z ostalimi območji. S prihodom Rimljanov te naselbine niso bile opuščene, temveč so se verjetno postopoma prilagajale novim razmeram, ki jih je uvajal rimski poselitveni koncept na novo okupiranem območju. Med zgodnejše namige o prisotnosti Keltov in Rimljanov v logaškem prostoru sodijo poročila o kazenskem pohodu rimske vojske nad Tavrisko (keltsko pleme), ki so naseljevali območje okoli današnje Vrhnike (po grškem zgodovinarju Stabronu je bil Nauportus (kar je hibridna beseda iz grške sestavine *nays* 'ladja' in latinske *portus* 'pristanišče') - današnja Vrhnika – naselje Tavriskov). Zaradi bližine bi lahko v isto etnično skupino uvrstili tudi prebivalstvo logaškega prostora.

Tavriski, ki so bili naseljeni do zahodnega dela današnje osrednje Slovenije, so ogrožali Rimljane in ti so l. 181 pr. n. št. ustanovili naselbino - trdnjavo Aquileia (današnji Oglej). Po najstarejšem viru je bilo na ozemlju Tavriskov odkrito bogato nahajališče zlata.

ZOBNA ORDINACIJA NA LOGU !

DOBRODOŠLI V NAŠI ZOBNI ORDINACIJI.

Petra Nahtigal, dr. dent. med.
Rimska cesta 16c, 1358, Log pri Brezovici

Tel: 041/ 314 - 410
E-mail: petranah@gmail.com
Spletna stran: <http://ndent.si>
Za vas si vzamemo čas.

Izkoristite prvi pregled brezplačno!

Več informacij dobite na naši spletni strani <http://ndent.si>.

Leta 129 pr. n. št. jih je v znanem kazenskem pohodu premagal rimski konzul *Gaj Sempronij Tuditan*. Ta pohod je verjetno potekal prek Logaške kotline, do katere so rimske legije prišle prek Postojnskih vrat, po prazgodovinski poti mimo gradišča na Starem gradu nad Planino in nato prek Laz proti Brstu.

Na zahodnem slovenskem ozemlju sta v keltskem obdobju živeli idrijska in notranjsko-kraška skupnost. V njih opazimo močan vpliv staroselskega (običajno označenega kot ilirska plemena) prebivalstva, zato je keltskih prvin bolj malo. Tu se v mlajši železni dobi razvije samostojna kultura, v kateri so staroselci ohranili precejšnjo samostojnost, vse tja do rimske zasedbe. Staroselska plemena so se namreč le deloma prilagodila keltskemu slogu oblikovanja in krašenja drobnih predmetov.

Zanimiva je razlaga uglednega francoskega keltologa Delamarra, ki besedo Longatik izpeljuje iz kontinentalnokeltskega korena *longo-*, ki pomeni »brod«, »čoln«, pa tudi ladjo; *longatis* bi bil potem »brodnik«, »čolnar«, kar bi lahko povezali z značilno zamočvirjeno, vodnato logaško kotlino tistega časa. Marko Snoj v Slovenskem etimološkem slovarju zemljepisnih imen domneva (po Delamaru), da je krajevno ime Logatec prvotno pomenilo naselbino brodnikov, ladjarjev, to je tistih, ki so pri Vrhniki (Nauportosu, ki je spadal pod oblast Tavriskov) skrbeli za vleko in pristajanje tovornih ladij. Torej je zelo verjetno, da so Rimljani prevzeli izraz od staroselskih Tavriskov ter ga iz keltskega *Longaticon* poromanili v *Longaticum*. Zanimivo, da je ustno izročilo govori, da je bil pri cerkvi na Taboru v Gornjem Logatcu nekoč celo obroč, kamor so privezovali čolne. Poleg tega je menda moral župnik z Vrhnike svojo logaško podružnico zaradi pogoste poplavljenosti tega področja obiskovati prek Zaplane.

Za zaključek »keltske« teorije nastanka zemljepisnega imena Logatec bi pripomnil, da je škotski (škotščina je eden izmed keltskih jezikov) izraz **loch** (razpito je jezero Loch Ness na Škotskem z znamenito pošastjo Nessie), ki pomeni jezero, neverjetno podoben slovenskim besedam log, loka, lokev, ki imajo enak izvor, zadnja pa ima zelo soroden pomen.

Nadaljevanje prihodnjič

Gvido Komar

OPRAVIČILO

Spoštovani bralci in bralke, v prejšnji številki Logaških novic je prišlo do neljube napake. Objavljen je bil napačen uvodnik župana, kljub temu, da je bilo postavljavcu poslano pravo besedilo. Za napako se iskreno opravičujemo.

Uredništvo

ZAHVALA

*Mirno in spokojno si zaspal,
v večni sen od nas odpotoval.
Naj bo srečno tvoje potovanje,
in pogosto vračaj se nam v sanje.*

**PAVEL MUSEC
MESARJEV PAVLE
IZ LOGATCA
6. 6. 1933 – 15. 2. 2015**

Tiho je v 82. letu starosti odšel naš dragi mož in stric Pavel Musec. Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvala velja tudi ZD Logatec za nego na domu, Jožetu Grdadolniku za poslovilne besede in molitve ob žari, Komunalnemu podjetju Logatec za pogrebne storitve in pevcem za lepo petje. Še posebna zahvala velja gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

Vsi njegovi.

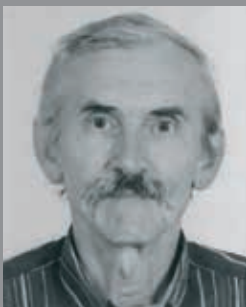
ZAHVALA

**SPOŠTOVANA
GA. ANDREJA TURK ŠVERKO!**

Ne najdem pravih besed, s katerimi se zahvaljujem vam in celotni ekipi medicinske pomoči, katera je bila urgentno v pripravljenosti 26. 12. 2014 in me je ohranjala pri življenju. Še enkrat iskrena hvala vam in ostali ekipi medicinske pomoči. S spoštovanjem,

Nada Zrim

ZAHVALA

*Obogaten z dobrimi deli,
ki si jih skozi celo življenje delil vsem,
ki so jih bili potrebni,
nam pa dajal vzgled ljubezni
ter spoštovanja,
si za vedno odšel v večnost.*

**OB NENADOMESTLJIVI IZGUBI
MOŽA, OČETA, DEDKA, BRATA, TASTA, STRICA
SLAVCA - ALOJZIJA JAKŠA
NISMO BILI SAMI.**

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, sodelavcem, ekipi nujne zdravstvene pomoči Zdravstvenega doma Logatec, Komunalnemu podjetju Logatec za lepo organiziran pogreb, Združenju borcev za vrednote NOB, g. Petru Zidarju za prebrani govor in vsem, ki ste sočustvovali z nami. Bili ste z nami na njegovi poslednji poti in ostajate z nami, ko se ga s toplo mislijo spominjate takšnega, kot je vedno bil. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala, da smo se od našega Slavca poslovili tako, kot smo želeli.

Vsi njegovi.

ZAHVALA

*Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.*

**ANA HODNIK
1944–2015**

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in sodelavcem za izrečeno sožalje, darovane sveče in cvetje, ter darove za svete maše.

Posebej se zahvaljujemo Angeli Menart za profesionalno opravljeno delo in g. župniku Janezu Selanu za lepo opravljen pogrebni obred. Zahvaljujemo se tudi Komunalnemu podjetju za vso pomoč pri izvedbi pogreba.

Vsi njeni.

Gregorjevo Logatec 2015

Prometna ureditev v soboto 14. marca

- Legenda**
- sejemska ponudba
popolna zapora ceste
  - prireditveni prostor
trg pred cerkvijo
sv. Nikolaja
  - dvosmerna ulica
z enostranskim
parkiranjem
  - enosmerna ulica
z enostranskim
parkiranjem
  - parkirišča

Občane in obiskovalce obveščamo o spremenjenem prometnem režimu in prometni signalizaciji.

K parkirnim mestom vas bodo usmerjali reditelji med 8. in 15. uro.

Shemo spremenjenega prometnega režima najdete na www.logatec.si in na www.kp-logatec.si.

V primeru izjemnih vremenskih razmer prireditve odpade.

Komunalno podjetje Logatec in Občina Logatec

Prenova čistilne naprave in izgradnja kanalizacijskega sistema v polnem teku

Projekt Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Ljubljane (1. sklop), Kanalizacijski sistem v občini Logatec ter izgradnja čistilne naprave Logatec ves čas izvedbe poteka po potrjenem terminskem planu.

Dela trenutno najbolj intenzivno potekajo na prenovi čistilne naprave, ki ves ta čas deluje nemoteno v začasnem režimu. Prenova bazenov je končana, izvedena je montaža nosilnih elementov za prekritje bazenov. V teku je preizkus vodotesnosti bazenov. Zaključuje se prekritje upravne stavbe, v kratkem je predvidena montaža oken in zunanjih vrat. Februarja bo izvajalec pričel z elektro in strojnimi deli v upravni stavbi objekta.

Vzporedno poteka izgradnja kanalizacijskega sistema v skupni dolžini 12 kilometrov, ki bo v celoti zaključen v prvi polovici leta 2015. Na objektu Sanitarna podtlačna kanalizacija Martinj hrib se je v času izvedbe pojavila trša kamenina, kot je bilo predvideno v projektantskem popisu. Izvajalec je upočasnitev napredovanja del nadoknadil s povečanjem delovnih skupin in povečanjem strojne opreme. Zato končni rok izvedbe, kljub vsem ostalim težavam v času izvedbe, ni ogrožen. Za objekt Sanitarna kanalizacija Kalce-Gornji Logatec, je predviden tehnični pregled februarja 2015. Na objektu sanitarna kanalizacija Kalce je potrebno izvesti še okrog 15 hišnih priključkov in izvesti priklop dveh črpališč na električno distribucijsko omrežje. Predvideni rok za tehnični pregled je marca 2015.

Namen projekta Čista Ljubljana je odpraviti vrsto let trajajočo problematiko odvajanja in čiščenja odpadnih fekalnih

voda. V okviru skupine projektov se gradijo vodi kanalizacijskih sistemov ter več čistilnih naprav. Projekt se izvaja v osmih občinah, kjer še nimajo izgrajenega sistema za odvajanje in čiščenje komunalnih voda oziroma ta sistem še ni zgrajen v celoti. Vrednost celotnega projekta Čista Ljubljana znaša 56.005.068,00 evrov in ga delno financira Republika Slovenija, delno Kohezijski sklad Evropske unije in sicer iz Kohezijskega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete »Varstvo okolja – področje voda«, prednostne usmeritve »Odvajanje in čiščenje komunalnih voda,

